



META-SENSES

ВІРТУАЛЬНА ВИСТАВКА

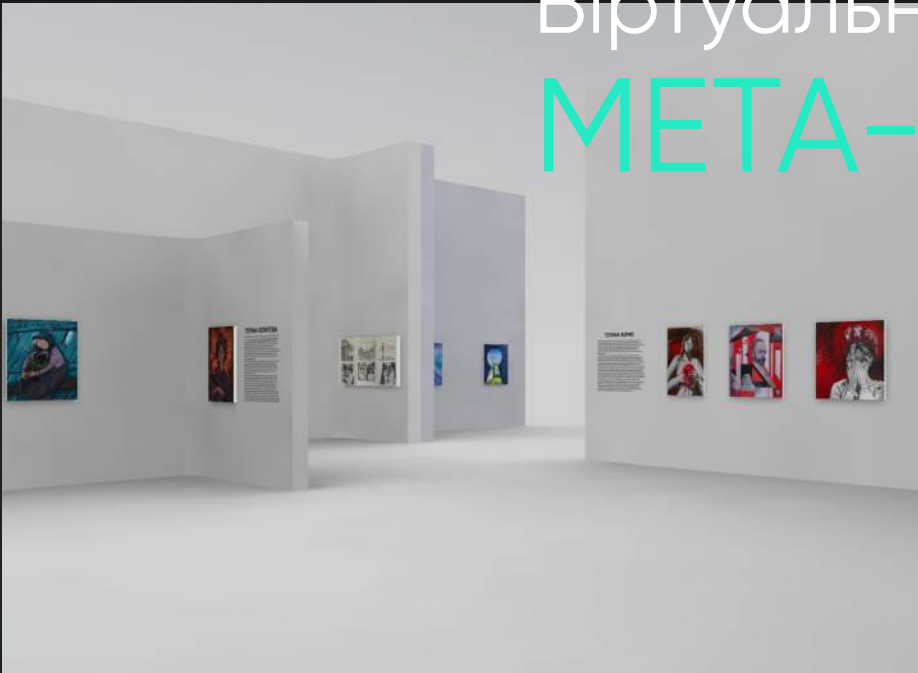
УКРАЇНСЬКОГО

МИСТЕЦТВА



# Віртуальна виставка МЕТА-СЕНСИ

Відкрито 20 травня 2022 р.



Від початку війни кожний український митець відчуває цілий спектр емоцій. Художник – як найвразливіша мембрана світосприйняття не може залишатися осторонь від жахливих подій. Саме мистецтво не зможе залишитися таким, як було до 24 лютого 2022 року і ми знаходимося на початку цих переосмислень.

Деякі художники тільки починають знаходити в собі сили взагалі повернутися до своєї роботи. Більшість відзначає зміни змісту та сенсів. Навіть створене до війни набуває нових значень і вони мають бути зафіксовані та відрефлексовані.

Мета-сенси – віртуальна виставка 49 українських художників, яка включає в себе 112 витворів мистецтва – графіка, живопис, цифрові колажі, фотографія. 49 особистих історій про те, як війна вплинула на творчість.

# ТЕТЯНА БОРИС

---

«Війна стала переломним етапом у моєму житті та історії України загалом. У цей період відбуваються економічні, соціально-політичні та геополітичні зрушення, а також переосмислення духовно-культурних цінностей. Я – дівчина, належу до жіноцтва. Моя роль як і решти жінок завжди буде актуальною, оскільки у світових і національних війнах вона залишається майже не дослідженою. До прикладу, військова справа перестала бути суто чоловічою, а є й жіночою.

Так склалося, що українське жіноцтво бере участь від створення сім'ї до вирішення військово-політичних завдань, зокрема воює на фронті. Мій фронт не військовий, а мистецький. Він ніколи не був поза політикою. Так як політика, економіка та культура – це ланцюги єдиного цілого. Якщо обривається хоч одна його складова, відчувається гостра потреба на відновлення усіх. Я, ти, й усі особи суспільства знаходимося на старті до повернення наших генетичних кодів, які закладені нашими предками, прожиття власного та чужого болю крізь призму своїх психологічних та фізичних станів. Лише частково пережиті емоції дають можливість на відновлення свого Я і творчих пошуків. У майбутньому мої роботи та інших митців зокрема оновлять культурний пласт України. На жаль, сьогодні не все залежить від нас. У цій ситуації можлива лише довіра нашим героям Збройних сил України. Коли конфлікт сягає збройного протистояння, то дуже важко зупинитися та не реагувати на те, що відбувається навколо, слухати та говорити. Ще важче – почати транслювати свій внутрішній світ у творчості. Постійно відбувається внутрішнє протистояння. Інколи, в повній мірі не дозволяє трансформуватися в активну динаміку виконання творчих робіт, вираження емоцій. Але, коли це відбувається, не можливо зупинитися!

Гадаю, що після завершення війни, її контекст і усі наслідки не зникнуть автоматично та повністю, а навпаки, довгостроково визначить реальність, у якій житиме наша нація. Зрозуміло, що Україна та її громадяни вже ніколи не будуть такими як раніше.

Як відомо, історія ніколи не йде у зворотному напрямку. Ці історичні зміни визначають наше повсякдення, політичні та культурні дискурси. Надія на те, що мистецькі та музейні кола об'єднуються задля спільної ідеї – відновлення справедливості щодо культурних цінностей, які були знищені або вивезені у період заснування Радянського союзу, Другої Світової та російсько-української війн. Також варто зазначити, що така ж сама ситуація із мистецькою інтелігенцією. Їхні біографії постійно переписувалися та велася їхня особлива приналежність до російського народу. У 2013 р. ще з мого активного наукового дослідження про музеї художнього профілю я зробила висновок, що кожен другий український художник мав зовсім інше національне походження, аніж вказувала сучасна Вікіпедія. Пересічному користувачу байдуже, а для нашої культури – ні. І, є прекрасні приклади творчих здобутків митців ХХ–ХХІ ст., які незалежно від конфесійної та національної приналежності робили свою справу на зміцнення духовної культури України. Тому, так важливо по своїй можливості зберегти життєвий ресурс, щоб транслювати у матеріальних цінностях події воєнних дій. Моя внутрішня боротьба постійно триває! Вважаю, що мистецтво має допомагати іншим людям на емоційному рівні зрозуміти процеси світових епізодів. Особливо в час війни – хто наш ворог і чому ми з ним воюємо. Мистецтво оперує не інформацією, а вивільненням емоцій. А, вони найбільш відкриті та правдиві за будь-яку інформацію.

І, так хотілося б, щоб після війни до мистецтва були залучені усі верстви населення, зокрема відбувся активний розвиток у його пізнанні. Воно не має бути чимось елітарним і недоступним, а стати невід'ємною частиною повсякденного життя будь-якої людини»



ТЕТЯНА БОРИС  
Розірване серце

“Гадаю, що після завершення війни, її контекст і усі наслідки не зникнуть автоматично та повністю, а навпаки, довгостроково визначить реальність, у якій житиме наша нація. Зрозуміло, що Україна та її громадяни вже ніколи не будуть такими як раніше.”



ТЕТЯНА БОРИС  
Мамо, не плач



ТЕТЯНА БОРИС  
Я все бачу, і, не пробачу

# ІРИНА ЛОКТІОНОВА

---



ІРИНА ЛОКТІОНОВА  
**Полуденне сонце**



ІРИНА ЛОКТІОНОВА  
**Уламки подій**

«24 Лютого – і здавалось, час зупинився. Я була розгублена і розбита на багато уламків. Взяти до рук пензля та фарби не було ані сил, ані бажання.

Але поступово вчишся жити в новій реальності за новими правилами. Живопис став для мене можливістю висловити емоції, які грудкою застрягли десь у глибині свідомості.

Моя творчість до війни – це світлі, добрі, позитивні картини із милими котиками. Це тварини та природа. Живопис під час війни сильно змінився. Насамперед, з'явилися абстрактні картини. Я просто дозволила собі не боятися псувати полотно, фарби. Просто йти туди, куди веде свідомість. Стрес дуже часто сприяє новому розвитку, якщо ним правильно скористатися.

Думаю, що я зробила крок уперед у розвитку своєї творчості. Я продовжуватиму писати, не зважаючи ні на що, всупереч всьому. Війна страшно і жахливо перекручує душі. Оголює нас, показує те, які ми є насправді.

У своїй творчості я хочу зберегти частинку добрих, світлих почуттів, в яких буде так само експресія і вихід за рамки звичайної для себе творчості, побачити нові горизонти та можливості»

# ВІРТУАЛЬНА ВИСТАВКА МЕТА-СЕНСИ

---





# АНАСТАСІЯ КЛИМЕНКО

---

«Почну з початку. Я знала, що буде війна. Багато слухала новин, різних експертів, політологів. І було передчуття. Тому ми підготували, що могли. Але все одно повністю вірити не хотілося. Коли чоловік вранці 24 лютого прокинувся від вибухів і розбудив мене, то я була наче уві сні. Ми зібралися, знайшли наших трьох кішок, запахали в переноски. Приїхали на ми на дачу, переспали ніч, вранці почалися вибухи. Ми пішли у підвал. Десь через годину вирішили їхати далі, в село. Знову дорога, довга дорога. Кішки вже не волали, бо були втомлені. Приїхали ми вночі, їхали десь 13 годин 120 кілометрів. Лягли спати. Далі дні зими наче мішаються в один. В мене боліло все тіло, спала я дуже погано, продидалася в жаху по декілька разів на ніч, повернулися дитячі страхи, страх монстрів і він був дуже реальним. Повернулися мігрені. Рутявали і рятують кішки, вони мені як діти. Ми всі розмістилися в одній кімнаті і досі так живемо.

В мене біполярний розлад, це доволі складне психічне захворювання, яке потребує постійної фармакологічної підтримки. А ліків в мене залишалося мало, тож я зменшувала дозу і через це в якийсь момент зрозуміла, що в мене починається манія. Це такий стан коли я перестаю спати, стаю дуже активна, дратівлива, нудить, можу бути блювата по кілька разів на день, я не можу їсти, горить тіло і голова, можуть бути галюцинації. Потім, на щастя, ліки нам відправили, до того ж моя психіатрка відправила мені доволі багато препаратів. Мені взагалі дуже щастить з людьми, в тому числі з лікарями. Загострилися всі відчуття, особливо слух. Лякуюся гучних звуків.

Коли стало теплішати, мені покращало. Я помічала як пробуджується природа, як напукуються бруньки, з'являються маленькі зелені росточки на земля. Через те, що я вставала рано, то кожного дня я спостеріла схід сонці, це дуже гарно. Наче талоновитий художник з небесної канцелярії приклав всю свою майстерність і малює кожного дня нове полотно.

Мені почали снитися керовані сни. Тобто я знаю, що я сплю і можу керувати сама сюжетом. Моя психіатрка каже, що люди з психічними хворобами часто мають цікаві властивості. Може, вона і права. Через психотерапію, яку я проходжу більше 5 років, я компенсований травматик. Але все одно бувають події, які просто жахливо впливають на мене. Тому що війна це свехстрес і до неї неможливо повністю бути готовим.

Через місяць десь я почала робити колажі про Україну. До того я наче все впитувала і впитувала. Кожного дні по одному-два колажа. Знаходила вірші, тексти, пісні і доповнювала свої твори. Надихалась чужою творчістю. Дуже зараз багато українського крутого творчого.

Мої роботи для мене це свого роду арт терапія. До того мене приємно, що вони відгукуються в серцях і душах людей. Бо я вважаю, що художник не може існувати без глядача. Я вірю, що є щось по типу ноосфери, де живуть всі творчі ідеї і ми маємо в особливому стані можливість туди підключитися.

Чого хочеться? Дуже хочеться приїхати додому, прийняти гарячий душ і лягти в своє ліжко. Отак просто. І спати скільки хочу. Ще дуже хочеться побачити брата і батьків. І щоб цей жах закінчився...»



АНАСТАСІЯ КЛИМЕНКО  
Біженці



АНАСТАСІЯ КЛИМЕНКО  
Чорна бджола



АНАСТАСІЯ КЛИМЕНКО  
Між любов'ю і ненавистю



# ОКСАНА МУЗИКА

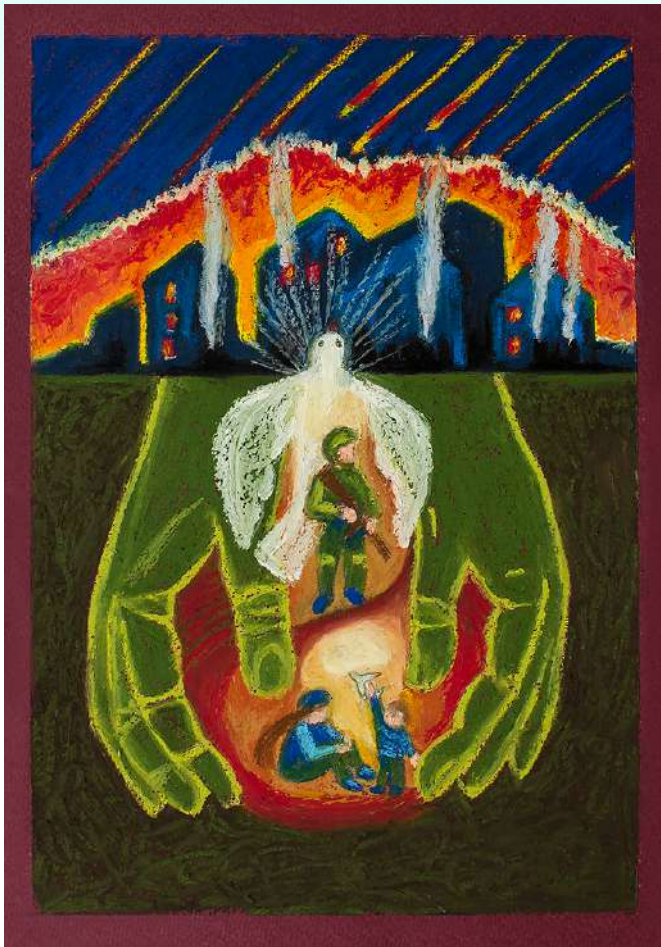
«До війни, головним лейтмотив моєї творчості була насолода від життя. Я зберігала спогади про мандри і малювала фрукти, я хотіла прославляти буденне людське життя, в якому ми не помічаємо щастя в моменті.

Все це втратило зміст з початком війни. Але дуже швидко я зрозуміла, що тільки на свою творчість я і можу опиратися у відновленні свого спокою. Тільки тепер я маю зображувати внутрішній світ, який сповнений мрій та сподівань на мирне життя.

Я тікала до Львова з мінімум речей, тому мені довелося знов купити собі художню пастель. Але це були наче будівельні матеріали для моєї психіки.

За ці 2 місяці я глибоко пізнала справжній центр творчості.

Він завжди дивиться на світ широко розплющеними очима та відкритим серцем наче дитина»



ОКСАНА МУЗИКА  
Трійця у Маріуполі



ОКСАНА МУЗИКА  
Оранта

# ЮЛІЯ КАЛІНЦЕВА

---



ЮЛІЯ КАЛІНЦЕВА  
08.03.2022



ЮЛІЯ КАЛІНЦЕВА  
Нові декорації

«Раніше я, як художник, спиралася у пошуку натхнення та сюжетів на зовнішній світ. Я подорожувала різними країнами і знаходила там нові історії для моїх картин, досліджувала природу і навколишній простір. Все це я відображала у своєму мистецтві, і показувала через нього те, що я люблю. Під час військового конфлікту весь світ стирається. Це як чорна хмара, яка опускається на твій прекрасний світ. У навколишньому просторі є тільки біль, горе, страх, розпач. І ти більше не можеш знаходити точки життєвої опори та натхнення у зовнішньому просторі. У цей момент я повністю поринула у свій внутрішній світ, почала проживати свої емоції, трансформуючи їх у нові образи в картинах. Таким чином, натхненням для нових картин стало не зовнішнє джерело, а внутрішні переживання і відчуття. А мистецтво, і сам процес творіння стали цілющими для мене і дають сили жити далі»



# АНТОНІНА СЕМЕНОВА

«Відчуваю, що не можу підібрати слів щоб описати себе у минулому. Схоже на те, що ця війна змінила мене назавжди.

До 24-го лютого я малювала тематичну абетку для своєї доньки та інших дітей. Вона повинна була бути про машини мирного міста. Про будівельні крани і автобуси. Дитяча ілюстрація була основною темою моїх робіт останніх років. Чи повернусь я знову до абеток та дитячої ілюстрації?

Після 24-го я веду візуальний щоденник війни та працюю волонтером для Сухопутних військ України в благодійному фонді.

Чому Щоденник? Чому мій проект саме такий? Бо війна кожен день. Кожен день гинуть люди. Кожного дня ворог руйнує наші міста. Війна не закінчується ні на мить, навіть якщо за вікном тихо. Коли замовкає додаток Тривога чи сирена за вікном, ми виходимо зі своїх коридорів і підвалів, та продовжуємо звичне життя. Але в цей самий момент ворожа ракета таки влучила в чийсь дім.

Візуальний щоденник війни є моєю терапією. Він тримає мене в тонусі та здоровому глузді. Щоб пережити війну, щоб мати сили допомагати іншим.

Основне джерело мого натхнення – українці. Кожен, хто боронить нашу країну, хто допомагає боронити, хто годує і одягає, всі-всі, хто разом за Україну на своєму місці прискорюють нашу перемогу.

Я вважаю важливим розповісти світові про біль України, про наше сьогодні, про ціну, яку платить моя країна виборюючи свободу»



ПРЕДСТАВЛЕНІ РОБОТИ ЩОДЕННИКА ЗАПІНЧУЮТЬСЯ НА ВЕЛИКОДНІ, 24-ГО ПВІТНЯ,  
НА 60-МУ ДНІ ВІЙНИ. АЛЕ Я ПРОДОВЖУЮ МАЛЮВАТИ ВІЙНУ КОЖЕН ДЕНЬ  
І РОЗПОВІДАТИ ПРО НЕЇ СВІТОВІ ЧЕРЕЗ МОЇ ГРАФІКИ.

АНТОНІНА СЕМЕНОВА  
Візуальний щоденник війни



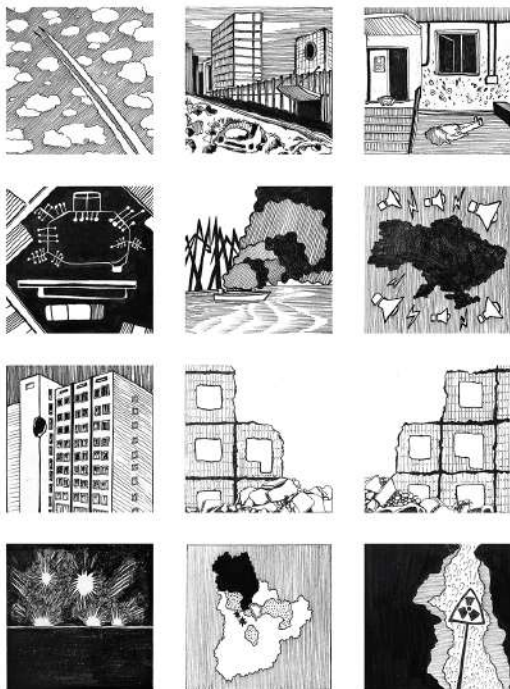
РАНО ВРАНЦІ 24-ГО ЛЮТОГО МИ ПРОКИНУЛИСЬ ПІД ЗВУКИ ВИБУХІВ. ВІЙНА НАВІТЬ ЯКЩО ЗНАСИ, ЦО БОРОГ ПОРЯД І ВТОРНЕННЯ НЕМИНУЧЕ. ВОНА ВОЄДАНО ПРИХОДИТЬ РАПТОВО А ЧОВІДАМЕННЯ ПРИХОДИТЬ ЦЕ ПЕРІЗІШЕ.



ВІДХОДИШ ВІД ПЕРШОГО ШОКУ І ПОЧИНАЄШ ПРИТАЛЮВАТИ СВІЙ ПЛАН НА ВИПАДОК ВІЙНИ. МИ ВИРІШИЛИ ЗАКЛИКАТИСЯ ВЗАМІ, В ПЕРЕДІПІТІ КИМБА, І ДІЯТИ ПО ОБСТАВИНАМ. ТАК ПОЧАВЄЯ ВІЗУАЛЬНИЙ ЩОДЕННИК ВІЙНИ.

АНТОНІНА СЕМЕНОВА  
Візуальний щоденник війни, 1-12 дні

АНТОНІНА СЕМЕНОВА  
Візуальний щоденник війни, 13-24 дні



Я ВИБРАЛА МОНОХРОМНУ ГРАФІКУ ЛАЙНЕРАМИ ТА БЛОКНОМ МАЛЕНЬКОГО ФОРМАТУ (12X12CM) ЩОБ МАТИ МОЖЛИВІСТЬ ВЯТИ ІХ З СОБОЮ В БОМБОСХОВИЩЕ ЧИ ЄБАВЧАЩІВ. МІЙ ЩОДЕННИК Є МОЄЮ ТЕРАПІЄЮ ТА СПОСОБОМ ОБСМОДЕННЯ ЦЬОЇ ВІЙНИ. ВІН ДОПОМІГ І ПРОДОВЖУЄ ДОПОМАГАТИ МІ ПЕРЕЖИТИ.



ЦЬОДЕННИК ВІДОБРАНЕНИЙ ПОШЕВ ДЕНЬ ГАРЯЧОЇ ФАЗИ ВІЙНИ, ПОЧИНАЮЧИ З 24-ГО ЛЮТОГО. ВІДОБРАНЕНИЙ ТАК, ЯК Я ЙОГО БАЧИЛА ТА ВІДЧУВАЛА. ОДИН КВАДРАТ – ОДИН ДЕНЬ. ДЕЯКІ ДНІ ЗОБРАНЕНІ ПОДІЯМИ, ЯКИМИ ІХ БАЧИЛИ ВІРАТНОБІТІ ТА СВІТЛОВІ ЗМІ. ІНШІ – ОУТО МОЄ ВІДЧУТТЯ ТОГО, ЦО ВІДБІВЬАЄТЬСЯ НАВКОЛО.

АНТОНІНА СЕМЕНОВА  
Візуальний щоденник війни, 25-36 дні

АНТОНІНА СЕМЕНОВА  
Візуальний щоденник війни, 37-48 дні



# НАДІЯ ГАЙДАЙ

---

«Образи потойбічних сутностей, як супутників душі людини, які зображались у моїх роботах, до війни, сприймалися мною більшою мірою, як абстрактна метафора життя. Коли почалася повномасштабна війна, ці сутності, що зображені у картинах стали більш видимими та реальними.

Жорстокість, нерішучість, боягузтво, а також хоробрість, щедрість, героїзм, відвага – все це, дуже сильно виразилося в суспільній поведінці під час війни. Ця поведінка людей пройшла крізь призму мого сприйняття і знайшла відгук у моїх роботах»



НАДІЯ ГАЙДАЙ  
DEMON



НАДІЯ ГАЙДАЙ  
ESSENCE

# КОСТЯНТИН ВЧЕРАШНІЙ

«Загалом як змінилися мої сенси і сприйняття в умовах повномасштабного вторгнення сусідньої країни-агресора – іронія довоєнного часу читається провокацією та недолугою здерикуватістю, а сьогоднішнє предметне перенесення хроніки жорстоких подій у зображуване часто не являється рефлексією, а лиш примітивним наслідуванням потужних фоторепортажів, актуальне мистецтво – бравада пропаганди, відголоски вже далекого і дещо забутого мирного життя потребують детального переосмислення, Страждання і зневіра від Росії та відчуття заручником Української держави, не можливість виїхати як чоловік хоч і із білим квитком у военний час, безробіття, примарні надії на майбутнє та виживання»



КОСТЯНТИН ВЧЕРАШНІЙ  
**ZOV! ZOV! Звірства російських солдатів в Україні**



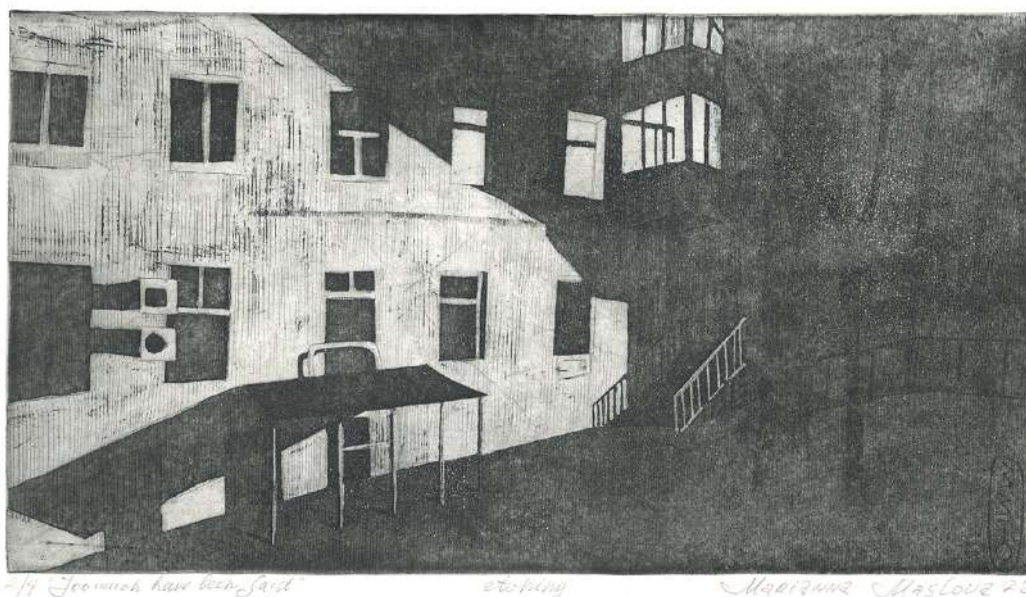
# МАРІАННА МАСЛОВА

---

«24 лютого я з чоловіком вирішили залишитись у Києві, вдома, допомагати рідним та сусідам. Тільки приблизно через два тижні після початку війни я могла подумати про подальшу творчість та роботу. За цей час мої рідні з Києва поїхали закордон, а моя племінниця з її другом благополучно евакуювались з Бучі через Ірпінський міст. Я вирішила продавати свої наявні роботи та 70% пересилати ЗСУ, волонтерам та офіційним фондам. Час від часу я робила зарисовки – це були скетчі рослин, предметів, але навіть звичайні речі стали символічними. Адже тепер кожна річ стала річчю, якою ми користуємось під час війни, в усьому повітрі, в усьому просторі тепер змістились акценти та розуміння. Так і старі роботи набули нових значень та трактувань. Серед нових рисунків – "Барикади", зарисовка барикад, які побудував мій чоловік на одній з вулиць Києва. Ще одна серія з рослинами у процесі на даний момент»



МАРІАННА МАСЛОВА  
Садок дитячий коло хати

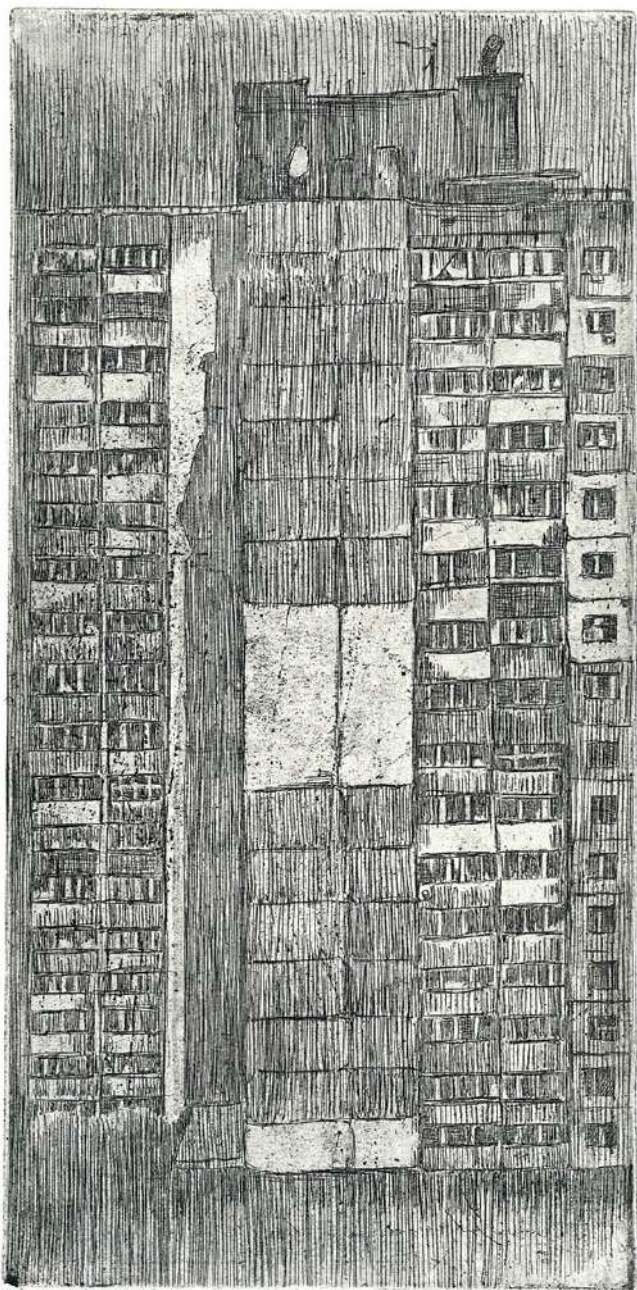


МАРІАННА МАСЛОВА  
Занадто багато сказано



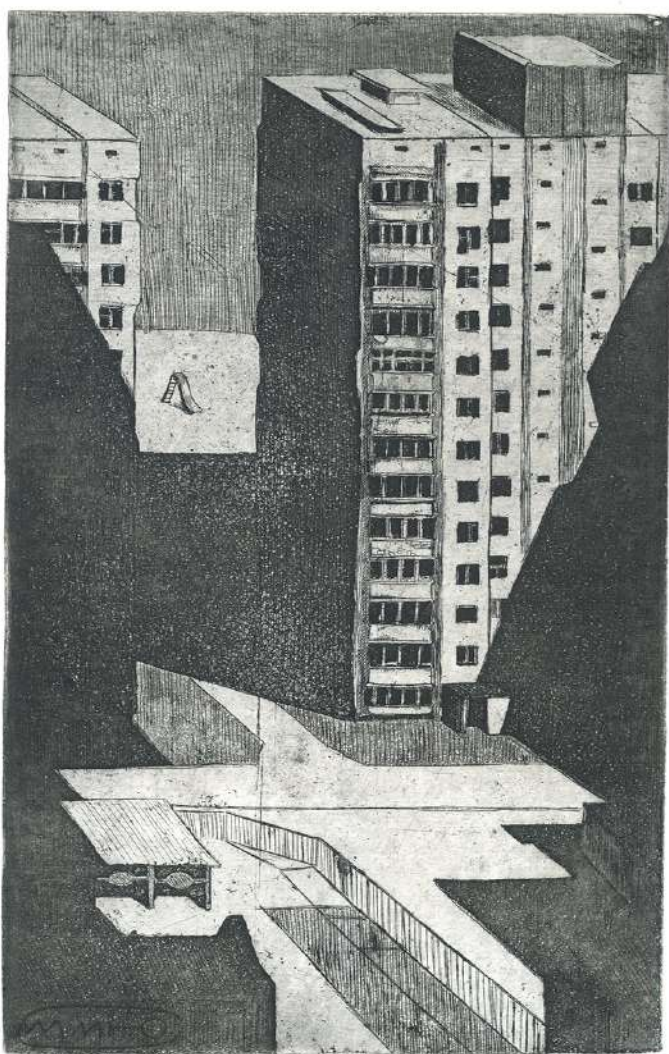
МАРІАННА  
МАСЛОВА

---



*3/10 "Little Shadows" etching M. Maslova 2022*

МАРІАННА МАСЛОВА  
Харківська



*5/6 "All at home" etching M. Maslova '22*

МАРІАННА МАСЛОВА  
Усі вдома





# ОЛЕНА КОЛЕСНІК

---

«Відкрий очі. Що ти відчуваєш? Так, саме відчуваєш. Підручники з біології вчать, що сенсорна система складається з п'яти чуттів. Для мене ж , всі вони , немов ниті, що тягнуться до центру, де відповідальною та головною є загострена чуттєвість.

Це стосується всього, що мене оточує. Спочатку сприйняття, потім проморгавшись видніється фізичний силует. Лише те, що відгукується та несе схожу енергію трансформується в моє мистецтво. Тож відчуйте, воно близьке вашим серцям»



ОЛЕНА КОЛЕСНІК  
Непереможна

# ОЛЕНА ЄМЕЛЬЯНОВА

---

«...Мій будинок у м.Харків. У місті, тепер вже герої, яке з першого дня війни щодня обстрілюють з найрізноманітнішої зброї. Щодня у нас гинуть люди і на сьогодні 4-та частина міста зруйнована. Я не поїхала, це мій свідомий вибір. Війна викликала величезну кількість емоцій, силу яких я навіть не могла уявити у минулому мирному житті. Відбулося повне переосмислення життя, переоцінка цінностей, людей навколо, сил кожного з нас. Дуже багато з того, що цінувалося раніше виявилось незначним. А багато того, що в тому житті не помічалось, вийшло на перший план і виявилось найбільш значущим.

Настало усвідомлення наповненості кожної хвилини життя особливим змістом. Спостерігаючи яке згуртування відбулося у цей страшний період; яка краса та сила духу вийшла на поверхню; які мужність і героїзм відкрилися в людях, які раніше не мали відношення до військових професій; які людяність та доброта закладена у менталітеті українців, я переосмислила свій напрямок у творчості. Зараз на перший план вийшло відображення не просто гарного малюнку, а саме емоцій через візуальні образи. Емоції, які я відчуваю; які спостерігаю та досліджую навколо себе, проходячи через моє усвідомлення, трансформуються у образи на папері»



ОЛЕНА ЄМЕЛЬЯНОВА  
**Біль**



ОЛЕНА  
ЄМЕЛЬЯНОВА

---



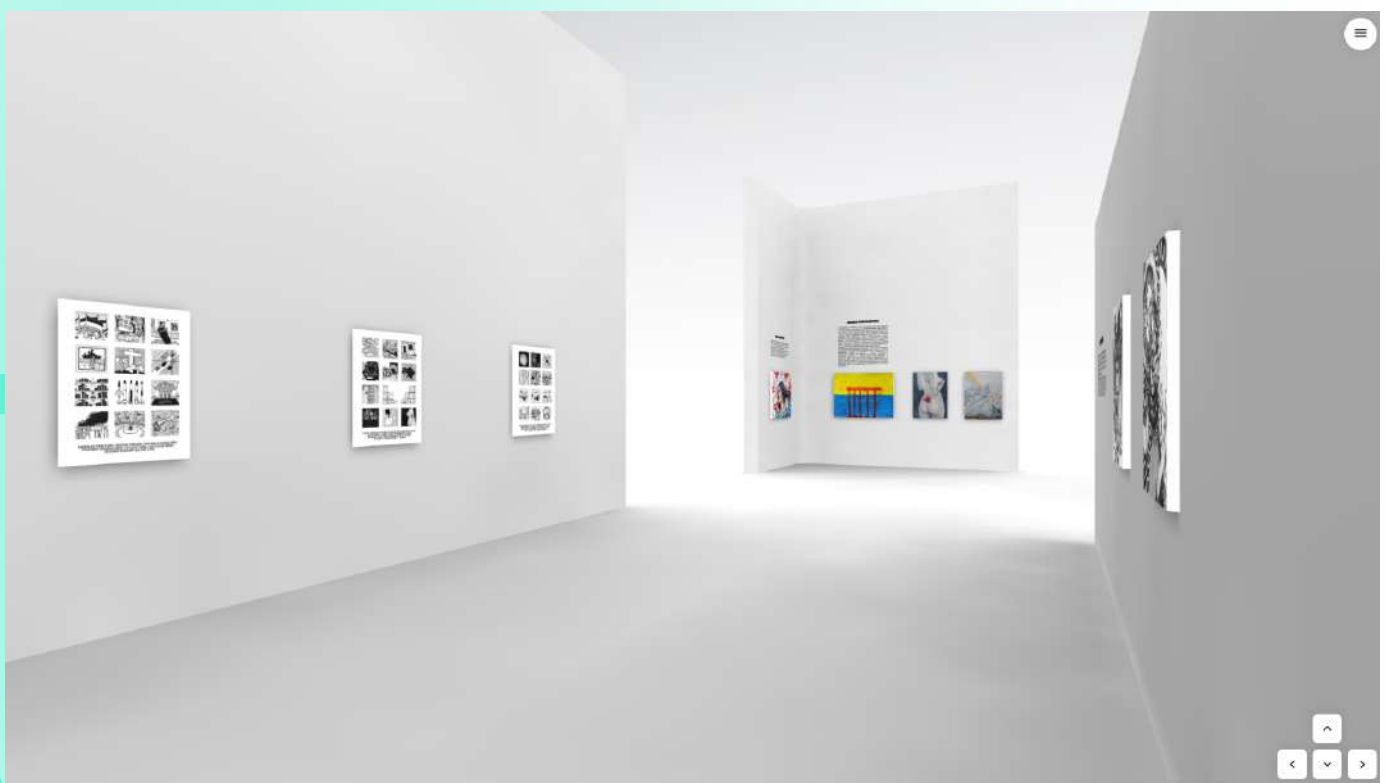
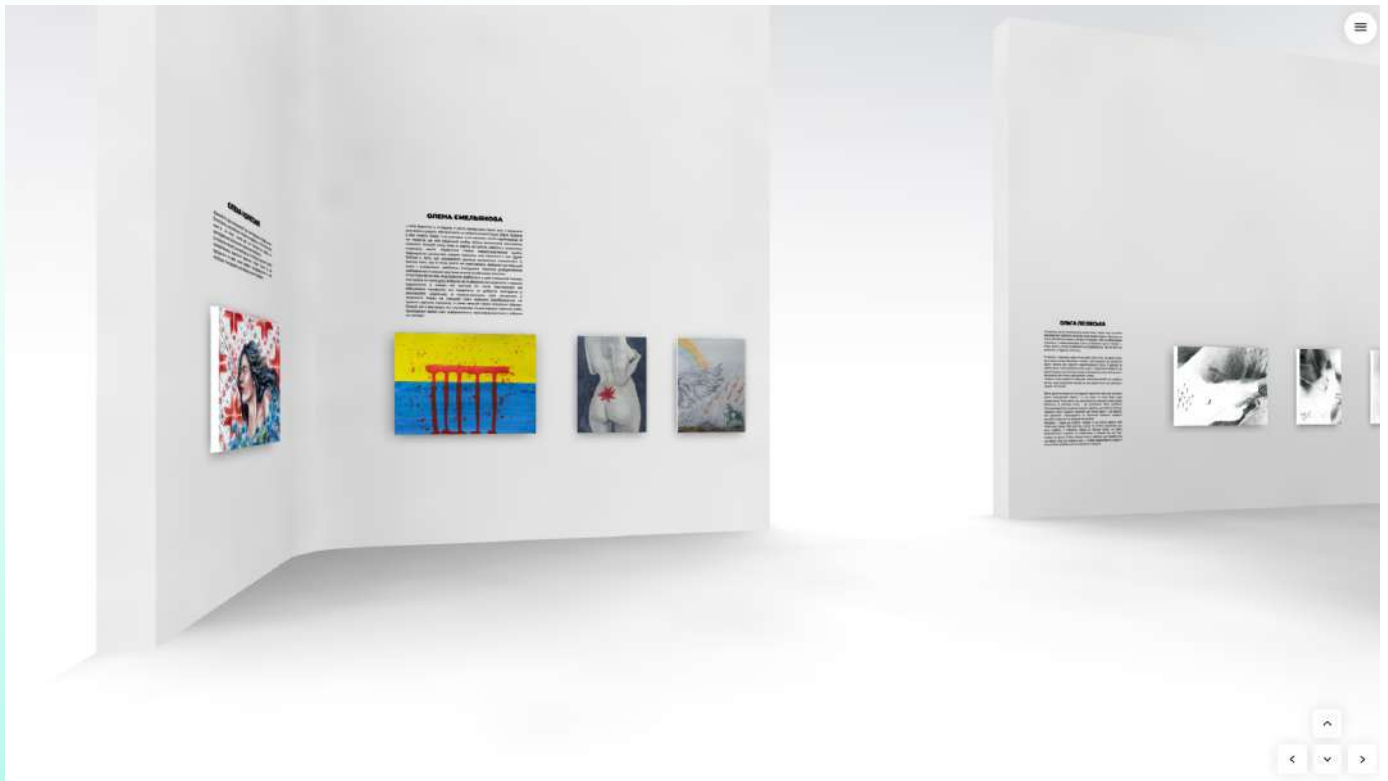
ОЛЕНА ЄМЕЛЬЯНОВА  
Надія



ОЛЕНА ЄМЕЛЬЯНОВА  
Вразливість

# ВІРТУАЛЬНА ВИСТАВКА МЕТА-СЕНСИ

---



# ОЛЬГА ЛІСОВСЬКА

«Я відчула, що по-справжньому жива тільки зараз, тому що життя відчувається набагато гостріше, якщо поряд смерть. Причому не якась абстрактна смерть, яка десь попереду і ніби не обов'язково станеться, а найконкретніша з усіх, що бувають. Це як повітря – якщо воно є, нічого особливого не відбувається, але як його не вистачає, ти відразу помічаєш.

Я виїхала з Харкова через кілька днів після того, як центр міста, де я жила, почали бомбити з літака, і цей тиждень під обстрілом круто змінив моє відчуття навколишнього світу. Я вдячна за кожен день, який прожила після цього, і намагаюся зберегти це відчуття дива, не скотитися знову в автоматизм, коли все звично і зрозуміло, але нічого, крім рутини, немає. І разом із цією радістю я відчуваю неймовірний біль та скорботу за тих, кому пощастило менше, за моє рідне місто, яке руйнують щодня і за мій дім.

Війна дуже вплинула на мої художні практики. Все моє колишнє життя залишилося вдома, і я не знаю, чи мені буде куди повертатися. Тому єдине, що залишилося з колишніх часів, єдине безпечне та затишне місце – це малювання. Воно дозволяє сконцентруватися на даний момент і відчути, що я дійсно стою на поверхні землі. Художні практики для мене зараз – це терапія, яка дозволяє структурувати та безпечно прожити щоденні емоційні гойдалки та травмуючий досвід.

Змінився і підхід до роботи. Раніше я не могла уявити собі графічний аркуш без десятка ескізів та чіткого розуміння, що хочу зробити з глядачем. Зараз це більше схоже на сеанс автоматичного писання чи спіритизму, я малюю все, що мені спадає на думку. Я бачу більше сили у роботах, що створені під час війни, тому що кожна з них – гостре переживання, жодна з них не була зроблена, бо так треба чи з нудьги»



ОЛЬГА ЛІСОВСЬКА  
**Mother land**



ОЛЬГА ЛІСОВСЬКА  
**Birdy, Birdy**



ОЛЬГА ЛІСОВСЬКА  
**Victoria**



ОЛЬГА ЛІСОВСЬКА  
**Have a nice day**

# АНАСТАСІЯ КРИВЕНКО

---



АНАСТАСІЯ КРИВЕНКО  
Два світи

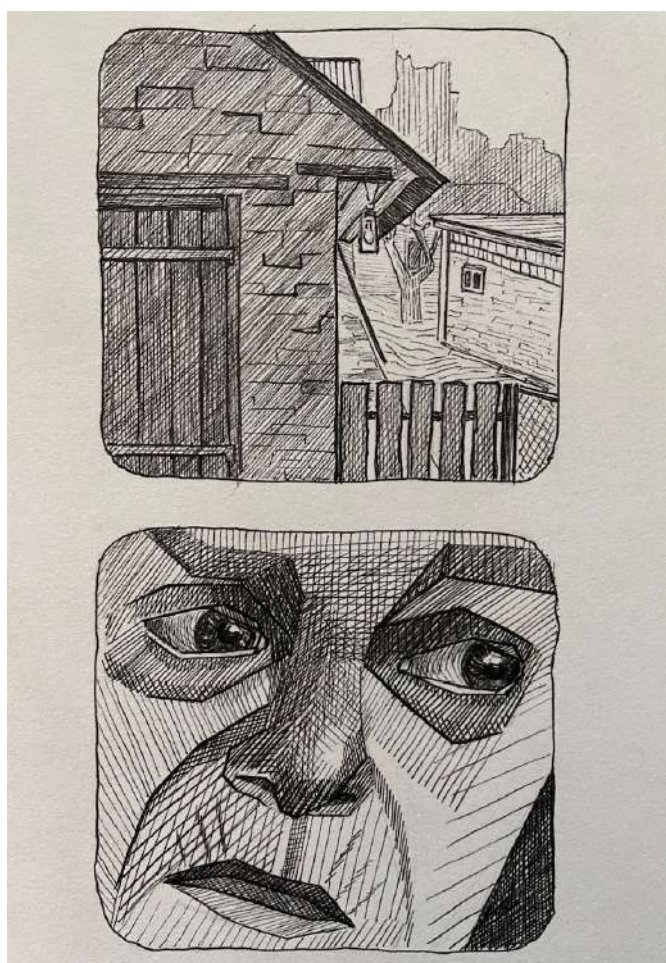
«Завжди вважала, що хочу створювати умиротворяючі роботи зі світлою енергією, але наша сусідня країна зі сходу вирішила внести свої корективи. Ще не знаю як будуть виглядати мої наступні роботи, але відчуваю, що злість і розпач не залишаться тільки всередині, а будуть проектуватися на мистецтво. Війна змусила поїхати в більш безпечне місто, прихопивши з собою зовсім мізерну кількість художніх матеріалів, але вони дали змогу зображувати побачене й займати себе в особливо скрутні моменти.

З одного боку, й досі мозок відмовляється усвідомлювати ці події, те, що когось ми вже ніколи не побачимо, чи те, що друзі зараз знаходяться в іншому місті не на відпочинку, а в пошуках нового дому. З іншого боку, ця трагедія спонукала на глибокі роздуми й показала нові цінності»

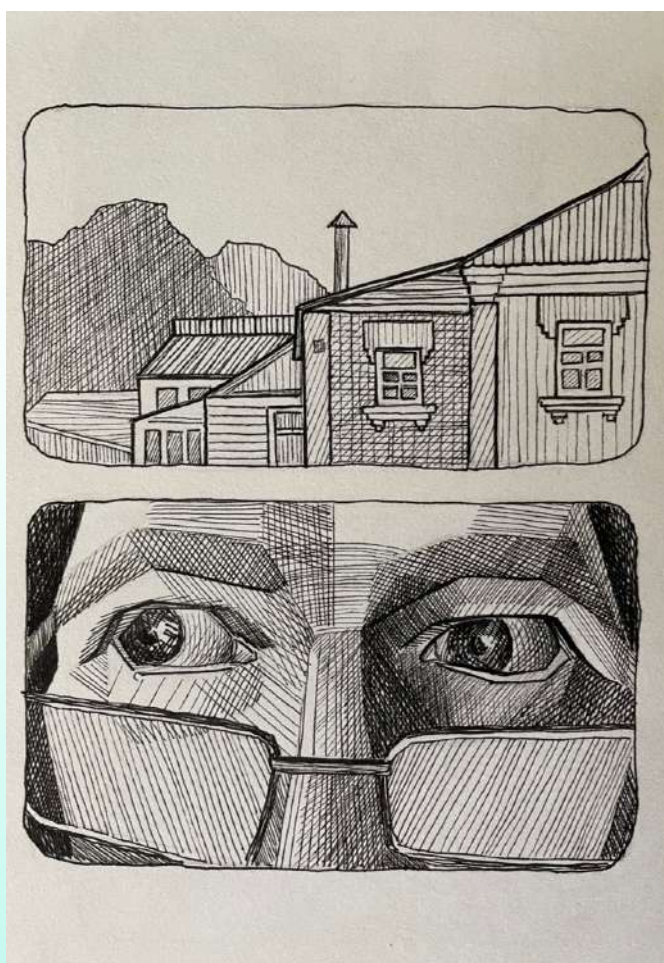


АНАСТАСІЯ  
КРИВЕНКО

---



НАДІЯ ГАЙДАЙ  
DEMON



НАДІЯ ГАЙДАЙ  
ESSENCE



# ТЕТЯНА ГЛЯДЧЕНКО

---

«Війна змінила життя. Воно вже ніколи не буде таким як до. Та я стараюся працювати у цій новій реальності, стараюся творити і далі красу, яка прагне прорватися крізь страшну пітьму війни. На жаль, це єдине чим я можу бути корисною зараз для своєї країни і далі творити, розвивати культуру та продовжити передавати у своїх роботах красу рідної землі.

Творчість - це моє життя, тому зараз, щоб підтримати свій психологічний стан і свого глядача, стараюся донести добро, яке б торкалося людського серця, теплом»



ТЕТЯНА ГЛЯДЧЕНКО  
**Закохані**

# ТЕТЯНА БІНОВСЬКА



ТЕТЯНА БІНОВСЬКА  
Молитва

«Моя війна розпочалася з першими звуками вибухів. У мене в Одесі на цей момент були чоловік, дочка, троє онуків та їхній собачка. Ми взяли з собою документи та виїхали з країни. Дорога зайняла три доби, ми переїжджали з країни в країну в пошуках працюючого аеропорту – ми мали зустрітися з чоловіком дочки, який летів назустріч зі своєю сім'єю. Ми не знали, що з нами буде і де ми знайдемо притулок. Нас прийняли друзі на Кіпрі і надали нам квартиру на три місяці, скоро терміни закінчуються – що буде далі?»

Знаєте, що я усвідомила далеко від Батьківщини? Те, що ми УКРАЇНЦІ – найкласніші на всій землі, вільні та демократичні. Ми змогли обрати собі президента з власної волі і нам ніхто не зміг завадити. Ті, хто прийшли нас знищити і розтоптати нашу ідентичність, наступили на свої ж граблі. Ми, навіть далеко від рідної землі, нестимемо нашу любов до праці, наші пісні, нашу свободу і незалежність у всі країни світу і вони проростуть у ній паростками нового життя, нової цивілізації, в якій не буде в ній місця тоталитарним режимам і тероризму. Слава Україні, до якої ми обов'язково повернемось!»



# ТЕТЯНА БІНОВСЬКА

---



ТЕТЯНА БІНОВСЬКА  
Моя країна. Моя біль



ТЕТЯНА БІНОВСЬКА  
Хроніки війни. 2022

# ВІРТУАЛЬНА ВИСТАВКА МЕТА-СЕНСИ



# ТЕТЯНА КОПИТОВА

«Я – ілюстраторка дитячих книжок, я люблю природу, тварин. Я люблю цей світ, він такий прекрасний і цікавий, і це я завжди намагаюся передати через свою творчість. Тому у моїй творчості завжди було багато світлого і веселого, бо коли я малюю дитячі книжки, то сама мов повертаюся у дитинство. У моєму світі не було місця такому явищу як війна, така безглузда і жахлива.

Тому коли це сталося, я довго не могла прийти до тями, не могла прийняти цю реальність. Мій світлий світ почав розсипатись на частини. Я не могла малювати, і це дуже лякало, бо у моєму житті ніколи не було такого, щоб я не могла малювати... Це відчувається так, наче тобі відняло мову чи частину тебе. Ця частина немов завмерла... Але через деякий час біль від того, що відбувається став настільки нестерпний, що я все ж почала малювати: щоб виплеснути цей біль, щоб стало легше. Спочатку це були страшні ілюстрації у червоно-чорних кольорах, бо це був суцільний біль моєї душі за нашу країну, за наших людей, за дітей... Ілюстрації крізь сльози. Кожна робота давалась дуже складно морально, але після малювання ставало легше. Всі мої ілюстрації – це емоційні рефлексії на події і явища, які мене оточують. І поступово біль перестав займати мене суцільно і почати з'являтися і інші почуття – такі, як лють, але горда, священна лють на ворога, гордість за нашу націю, за наших чудових і сміливих людей, радість від щасливих історій взаємопомічі і порятунку. І це позначилося на моїй творчості. За цей час я намалювала близько 30 ілюстрацій, і багато з них я присвятила людям – які, наприклад, рятують тварин, не дивлячись на жахи війни.

Які залишають у серці добро. Це я почала малювати, і це я намагаюся втримати й у своєму серці. Це складно у такі часи, але я вважаю, що це – наша суперсила. Бо доброта і любов – це ті сили, які роблять з нас українців, нашу чудову націю, яка неодмінно вистоїть і яка відновить усе! Бо це справжня сила. Сила Світла. І усі ми на світлій стороні!»



ТЕТЯНА КОПИТОВА  
**А ми тую червону калину підіймемо**



ТЕТЯНА КОПИТОВА  
Вона не кинула свого друга



ТЕТЯНА КОПИТОВА  
Мій дім – Україна. Діти



ТЕТЯНА КОПИТОВА  
Мій дім – Україна. Діти



ТЕТЯНА КОПИТОВА  
Не бійся, я з тобою



# ПОНОМАРЕНКО

---

«Найголовніший Мета-сенс, який я усвідомила під час війни – те, що Мистецтво – рятує.

...я займаюся живописом змалечку, малюю стільки – скільки себе пам'ятаю. Мистецтво було в моєму житті завжди, навіть не уявляю, що можливо інакше, але повністю усвідомила цю істину саме під час війни

...з найпершого дня – я малювала  
...я була в розпачі, розгубленні, що робити, куди бігти, ці питання постійно крутилися в моїй голові, невизначеність, невідомість – лякала, єдине, що мене тоді заспокоювало – малювання всі свої емоції, хвилювання, я переживала на папері, говорила з собою без слів

...іноді це були спокійні розмови зі світлими кольорами, сповнені надії, віри, сподівань

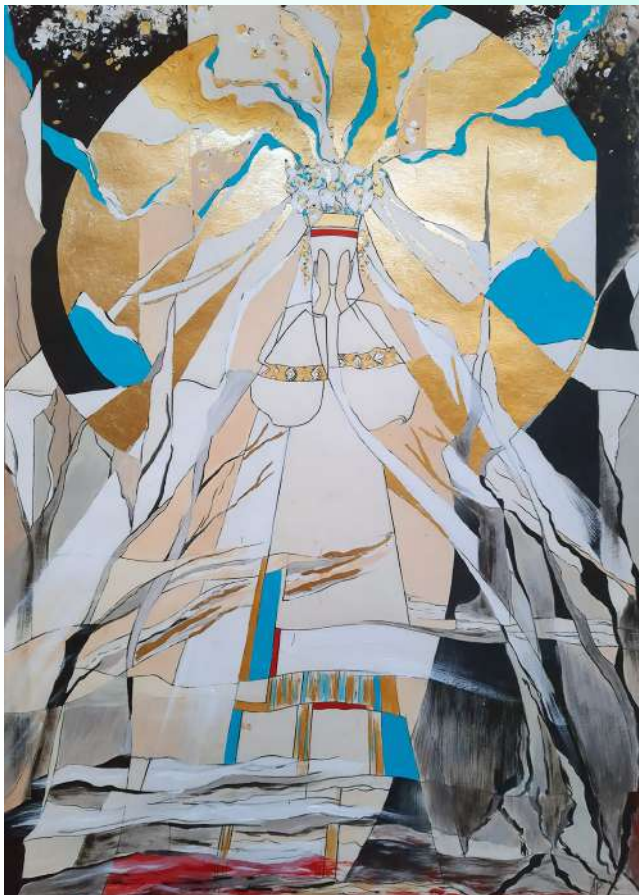
...а часом збентежені, наповнені відчаєм, злістю, розпачем  
В той час для мене все зупинялося  
Після написання кожної роботи, ставало легше, бо саме ці години творчості допомагали відволікатися, акумулювати сили, зберігати душевний спокій, щоб не втратити повністю тями від усього жаху навкруги.

Вперше в житті в мене з'явилися картини в чорних кольорах, до цього часу завжди переважали світлі. А ще я дозволила собі писати так, як відчувала в даний момент, тільки внутрішнім покликом, без прив'язувань до правильності чи академізму, це взагалі тоді було не важливим.  
Сидячи в майстерні одного сонячного березневого ранку ...зрозуміла

Єдине, що не зміниться ніколи в моєму житті – це моя любов і жага до мистецтва, те що живе всередині і споріднене зі мною, те що буде рятувати мене в будь-яких життєвих ситуаціях, мій найбільший і найдорожчий скарб – подарунок Всесвіту)

...саме зараз я почала його цінувати як ніколи, бо мистецтво може говорити, коли ти не в силі вимовити і слово, коли всередині тебе все стискається. Зрозуміла, що мистецтвом можна сказати і висловити набагато більше ніж словами і це буде набагато точніше та емоційніше.

Війна дала зрозуміти важливу річ – мистецтво (музика, кіно, пісні, картини...) рятує людські душі, підіймає моральний дух, допомагає пережити складні часи, не втратити віру»



АЛІНА ПОНОМАРЕНКО  
Закрила очі



АЛІНА ПОНОМАРЕНКО  
Квітка-Душа



АЛІНА ПОНОМАРЕНКО  
Знищення



# КАТЕРИНА КОНДРАТЬЄВА

---

«Мої особисті почуття ще скручені ніби у вузол і тільки маленькими ниточками просочуються назовні. Я довго не могла малювати, здавалося що це втратило сенс, коли навколо стільки болю.

Зараз, малюючи, я ніби повертаю собі своє життя, справжнє, насичене кольором, смаком, запахами, повніше, не урізану чи відкладену на колись версію. Це моя можливість бути, відчувати, висловлювались, діяти, приймати рішення, дякувати світу і важливим людям в моєму житті.

За кожний мікроспалах інтересу, бажання створювати чи ідею я міцно тримаюся і бережу як скарб»



КАТЕРИНА КОНДРАТЬЄВА  
**Моя стежка**



КАТЕРИНА

# КОНДРАТЬЄВА

---



КАТЕРИНА КОНДРАТЬЄВА  
За туманами



# ВАЛЕНТИНА МОРОЗ

---

«Як ця гортензія відноситься до теми війни в Україні? Сюжетом ніяк, але це дуже символічна робота, розповідаю: 5.03.2022 року – дата відкриття моєї виставки картин на тему квітів. 5.03 заплановано було відкриття та майстер-клас по акварелі. 28 я повинна була привезти оформленні картини. В мене трохи не вистачало робіт і цю гортензія я малювала цілеспрямовано до виставки. Хвилювалась, що не встигаю.

А 24.02 почалась війна. І ця робота стала для мене спасінням перших днів війни, між переглядом новин і шоком я занурювалась у малювання. До речі нового я нічного не могла почати потім місяць.

Мета-сенси: жити сьогодні і насолоджуватись, проживати кожну хвилину життя. Дуже гарний урок нам дала природа: дерево цвіте навіть якщо завтра сгорить»



ВАЛЕНТИНА МОРОЗ  
Гортензія

# ТЕТЯНА РАК

---



ТЕТЯНА РАК  
Символ миру та свободи

«Тепер я розумію, що ніщо не примусить мене відмовитися від малювання, навіть війна.

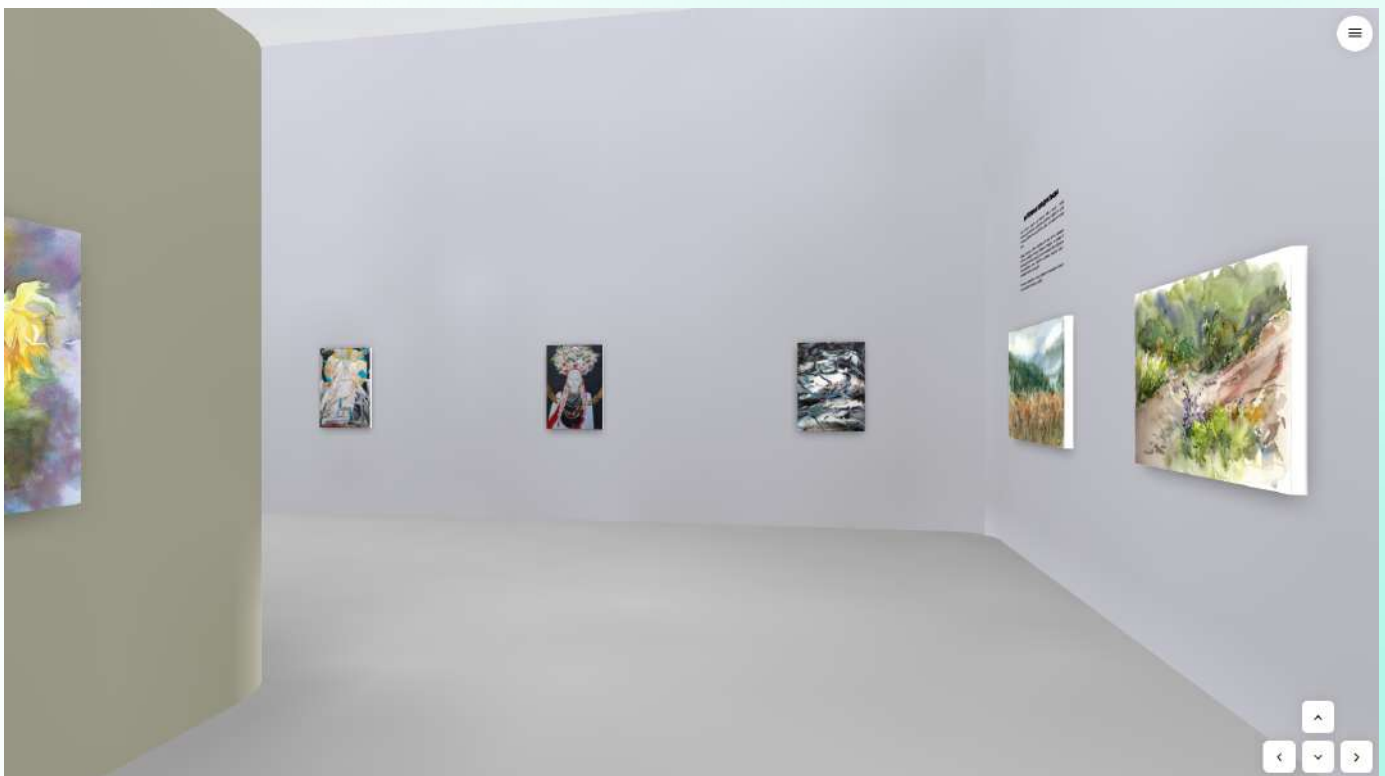
Війна в моїй країні принесла багато горя. Проте, я відчула силу зв'язку зі своїм народом, тому що боляче після кожного ракетного бомбардування і нового повідомлення, про те скільки життів воно забрало чи скалічило.

Війна створила почуття нестабільності, небезпеки і невизначеності. Глобальної нестабільності і небезпеки. Я кожен день подумки дякую Богу за те, що я та мої рідні зараз живі. Але і страшно кожен день, бо поки триває війна в Україні немає безпечного місця.

Війна примусила переосмислити плани і цілі і як важливо не відкладати життя на завтра.

Війна показала красу української нації, її вміння об'єднатися в потрібний момент і боротися за свою свободу і свої цінності. Як ніколи, я відчуваю гордість за свій народ, його мужність і силу духу»

# ВІРТУАЛЬНА ВИСТАВКА МЕТА-СЕНСИ



# НІНА ЗАХАРОВА

---

«Ми всі виявилися неготові до війни. Мабуть це нормально, жити в мирі і не думати, не готуватися до нападу.

Ми пережили вже багато різних емоційних станів – розгубленість, нездатність зібратися до купи, страх, біль і відчай. І прийняття блискавичних рішень в критичних ситуаціях, і повна нездатність думати і планувати.

Час сповільнився і прискорився одночасно, здається, ще вчора ми були в Бучі, бачили як палає сусідній будинок від ворожого снаряду. І в той же час, здається, що ми вже сто років живемо в чужій країні, в чужому будинку.

Виявляється, всі необхідні речі можна за п'ять хвилин зібрати в наплічник і саме найцінніше, що ти тягнеш з собою через кордон з останніх сил – то три коти в одній переносці) а ще маленька коробочка фарб. І найбільше, за що переймаєшся, що залишилося вдома – це фотографії на стінах квартири та на жорсткому диску.

І весна, яку кожного року чекаєш з таким нетерпінням, може не радувати. І посміхатися важко, і радіти першим квітам неможливо. І неможливо малювати, малювати війну – неможливо.

І головним сенсом стає зараз – вижити, не зламатися, вірити і сподіватися»



НІНА ЗАХАРОВА  
**Соняхи. Ранковий букет**



НІНА  
ЗАХАРОВА

---



НІНА ЗАХАРОВА  
Київ ранковий

# ІННА НІКОЛАЄВА

---

«З початком війни я зовсім втратила змогу малювати. Я стала ніби сліпа. Реальність перестала існувати для мене такою, як була. Жах скував моє тіло, знеструмив, воно перестало слухатися, і я вже не могла тримати пензля, час зупинився. Кожен день мені нагадував про те, що в моє життя прийшла війна.

Довоєнні сенси були втрачені, плани зруйновані, друзі не вірили тобі, бо лишилися в іншому просторі, їх свідомість обрала собі більш безболісне існування. Все навколо змушувало тебе пірнути у невідоме.

Потрібно було навчитись бачити картину в цілому, не ховаючись в своїх страхах, риданнях, бо то – темрява. Бути в світлі – то є правда. Від такої зміни почуттів мої страхи зменшилися до метеликів навпроти ліхтаря. Здавалось, що ти воскресаєш, в твоїй зміненій свідомості народжується нова людина з новими цілями, гідністю, силою. Тепер ти ідентифікуєш себе з землею, на котрій живеш, дихаєш з нею в одному ритмі, починаєш говорити з нею однією мовою, значення котрої принижали десятиліттями твої сусіди, переконуючи тебе, що тільки російська мова має право на існування.

Як же багато я усвідомила, починаючи пізнавати простих людей – нових українців, людей об'єднаної Європи і Світу в цілому, які прийняли мене в свою братерню спільноту раніше за всіх політичних організацій... І тоді історії мого оновленого життя, життя моїх близьких та знайомих почали оживати в моїх картинах»



ІННА НІКОЛАЄВА  
Трійця





ІННА  
НІКОЛАЄВА

---



ІННА НІКОЛАЄВА  
Фенікс



ІННА НІКОЛАЄВА  
Атлант України

КАРІНА

# ДАНИЛЬЧУК

---



КАРІНА ДАНИЛЬЧУК  
Чайчині мрії

«З кінця 2021 року я все більше і більше відчувала напругу щодо можливого початку війни. Свою тривогу та занепокоєність я виражала в новій серії робіт "Dark Soul". Проте, в останній тиждень перед війною та перший час після початку я перестала писати, адже відчувала якусь безглуздість в існуванні мистецтва. Ми не змогли ні передбачити, ні затримати цю війну.

Переосмислення ще триває. Проте, в будь-якому випадку, ми єдині і ми сильні – ця впевненість дає мені поштовх до творчості»



КАРІНА ДАНИЛЬЧУК  
Скіфська пектораль



КАРІНА ДАНИЛЬЧУК  
Меч коваля Людоти

# ОЛЕСЯ ТРЕТЬЯКЕВИЧ

---

«Мені завжди було цікаве поєднання психології та візуального образу, з'єднання внутрішнього стану і зовнішнього його вираження. Живопис і психологія йшли рука в руку, допомагаючи і доповнюючи один одного. Максимальна передача такого стану, мені здається, оголена натура в стилі сюрреалізму – абстрактність і абстрагованість від реального простору, символіка різних образів, кольору, освітлення.

Жіночі ж образи, на мій погляд, найточніше виражають поєднання краси, сили, свободи і прагнення у відчуттях і емоціях. Це можуть бути буденні або найбільш напружені почуття. Головне – це набратися сміливості і розкрити їх, побачити і спробувати прийняти їх як повноправну частину себе.



ОЛЕСЯ ТРЕТЬЯКЕВИЧ  
**Молитва**

Війна для мене тільки яскравіше відтіняє ті самі емоції і почуття, відчуття на грані, за якою може вже нічого не бути. Але доки сили йдуть на переосмислення тих картин, що ще в процесі – чи все залишити як замислювалося або поміняти. Проте творчість не йде, просто зараз у стадії перезавантаження»



ОЛЕСЯ ТРЕТЬЯКЕВИЧ  
**Залізна дівка**

ОЛЕСЯ  
ТРЕТЬЯКЕВИЧ

---



ОЛЕСЯ ТРЕТЬЯКЕВИЧ  
Бій з сутінками

# КАТРІН САВИЧ

---



«Кожен з нас пережив певні метаморфози під час війни і так, як було вже не буде. А як буде і як жити далі можливо не всім зрозуміло. Дехто може відчувати себе в якомусь перехідному стані. Тому знову ж таки знайомство з новим собою це перше, що необхідно. Найважливіше це прийняття своїх переживань, емоцій, їх проживання.

І, звісно, повернення до тіла. Війна – тяжкий стрес. І моя серія робіт – це, в першу чергу, нагадування про те, що важливо залишатись в контакті з реальністю. А в цьому наш головний помічник – наше тіло.

Торкатись себе та нагадувати, що "Я тут. Я є."»

КАТРІН САВИЧ  
**Відчувай**



КАТРІН САВИЧ  
**Відверта розмова**

## СТЕФАНИШИН

«Ця фотосерія про вразливість та крихкість, але водночас про змогу втриматись та стати сильнішою. "Наяву" – стирає грані між реальністю та сном, коли не знаєш, чи це нічний жах, який мине разом з пробудженням, чи реальність, в яку не можеш повірити. Саме це відчуваю я зараз і, мабуть, ця серія стала найбільш пророчою. Тривогу, яку я передчувала на інтуїтивному рівні, вдалося втілити в цій серії. Ми перебуваємо в стані постійного протиставлення – добра і зла, світлого і темного, статичного і динамічного, вічного та тимчасового – "Наяву" про це...

Жах, який відбувається наяву, твориться сомнамбулами, які будуть пробуджені, а світло переможе!

Щодо ситуації в якій я опинилась – я завмерла. Але я знаю, що вже не буду йти на компроміс із своїм баченням мистецтва. Світ, життя, краса, актуальність настільки непевні, що розпорошуватись на "тимчасове" ні я, ні жоден митець вже не може собі дозволити. Я зрозуміла, що треба слухати своє шосте чуття і матеріалізувати його у твір»



ЯНА СТЕФАНИШИН  
Наяву



ЯНА СТЕФАНИШИН  
Наяву



# ВІРТУАЛЬНА ВИСТАВКА МЕТА-СЕНСИ





«Як би це не хотілось визнати, але війна дала свої наслідки в моєму мистецтві. Мистецтво, стало для мене спасінням від страшних подій в Україні. Цілий день волонтерства і тільки вночі я сідала і малювала. Коли плакати вже неможливо – сідай малюй. Коли страшно – сідай малюй. Так я спасала свій мозок і розгружувала його від страшних подій.

Знаєте, я не живу вже 5 років в Україні, і так сталося, що коли прийшла війна я була дома в Україні. Де би я не була, де би не жила, але кращого місця за дім немає. А мій дім – це Україна.

Все буде Україна»



ВІКТОРІЯ КУШ  
Закрили твої очі



ВІКТОРІЯ КУШ  
Україна, я витримаю біль



# ТЕТЯНА ЧЕРЕВАНЬ

«Через всю свою творчість я несу красу. Вона в кожній моїй роботі. Війна почалась, коли я з родиною приїхала в Таїланд. Тут моя арт-резиденція на протязі багатьох років. Таїланд вплинув на мою творчість.

Я не вірила, що взагалі можливо, що росія почне повномоштабне вторгнення, кроваву війну. Російськи війська вторглись в мій Дім, нищать все навкруги, гвалтують жінок, вбивають дітей, крадуть та вивозять майно. Це треба зупинити негайно.

Я вірю в перемогу свого народу, в нашу правду. Хочу, щоб Світ почув, підтримав Україну, в боротьбі проти зла. Зло це росія, яка навіть зараз в середині своїй країни бреше своємо народу, вчить ненавидіти та вбивати.

Я не буду малювати, як Україна стоїть на колінах. Зараз Україна знівчена, в крові, в журбі за кожним кого втрачаємо, в кожного українця, де б він не був болить серце. Мій народ з великою історією, з щирим серцем.

Це дуже важливо, щоб більше людей дізналися про Україну, про те що насправді відбувається зараз, про злочин росії»



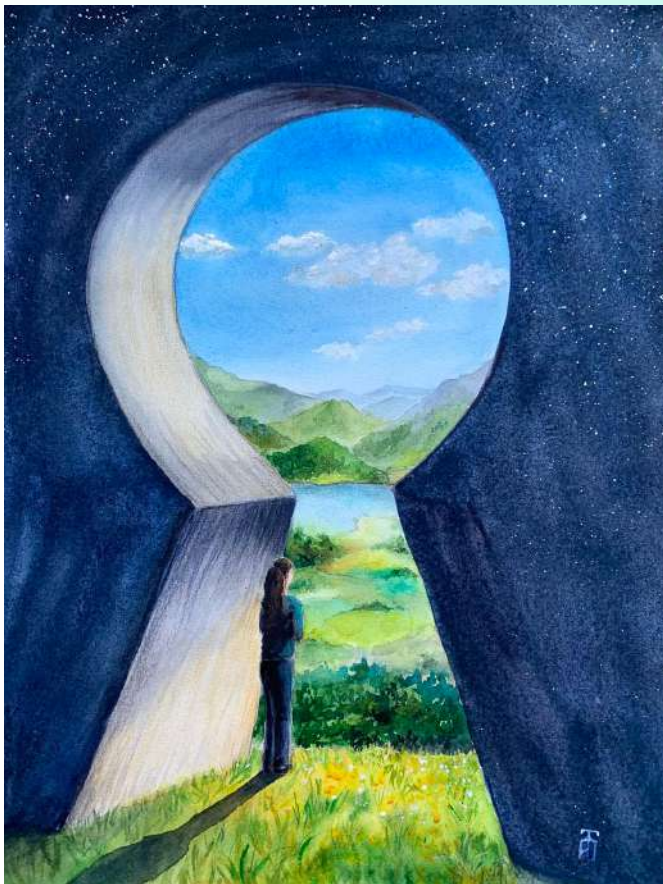
ТЕТЯНА ЧЕРЕВАНЬ  
Виростеш ти сину, вирудиш в дорогу

# АЛЬОНА БОГАЧЕНКО

---

«У зв'язку із війною, виїхала з України, вивезти дітей було першочерговою метою. Дуже боляче залишати свій дім, не знаючи коли повернешся, коли бачиш як все руйнується, гинуть люди, це нереальний рівень болю. Але ми обов'язково повернемося! Війна змусила переглянути життєві пріоритети. Показала, на скільки ми багаті насправді, на скільки мало речей насправді потрібно, що все можна вмістити у рюкзак за плечима. Кожного ранку ти дякуєш за життя, за світ сонця, за те, що рідні відповідають.

Зараз українське мистецтво може багато розповісти світу, у кожного свій фронт, приймаючи участь у подібних проектах, ми нагадуємо про себе Світу, ми є і ми будемо. Ми обов'язково будемо жити у вільній країні!»



АЛЬОНА БОГАЧЕНКО  
Я бачу світ



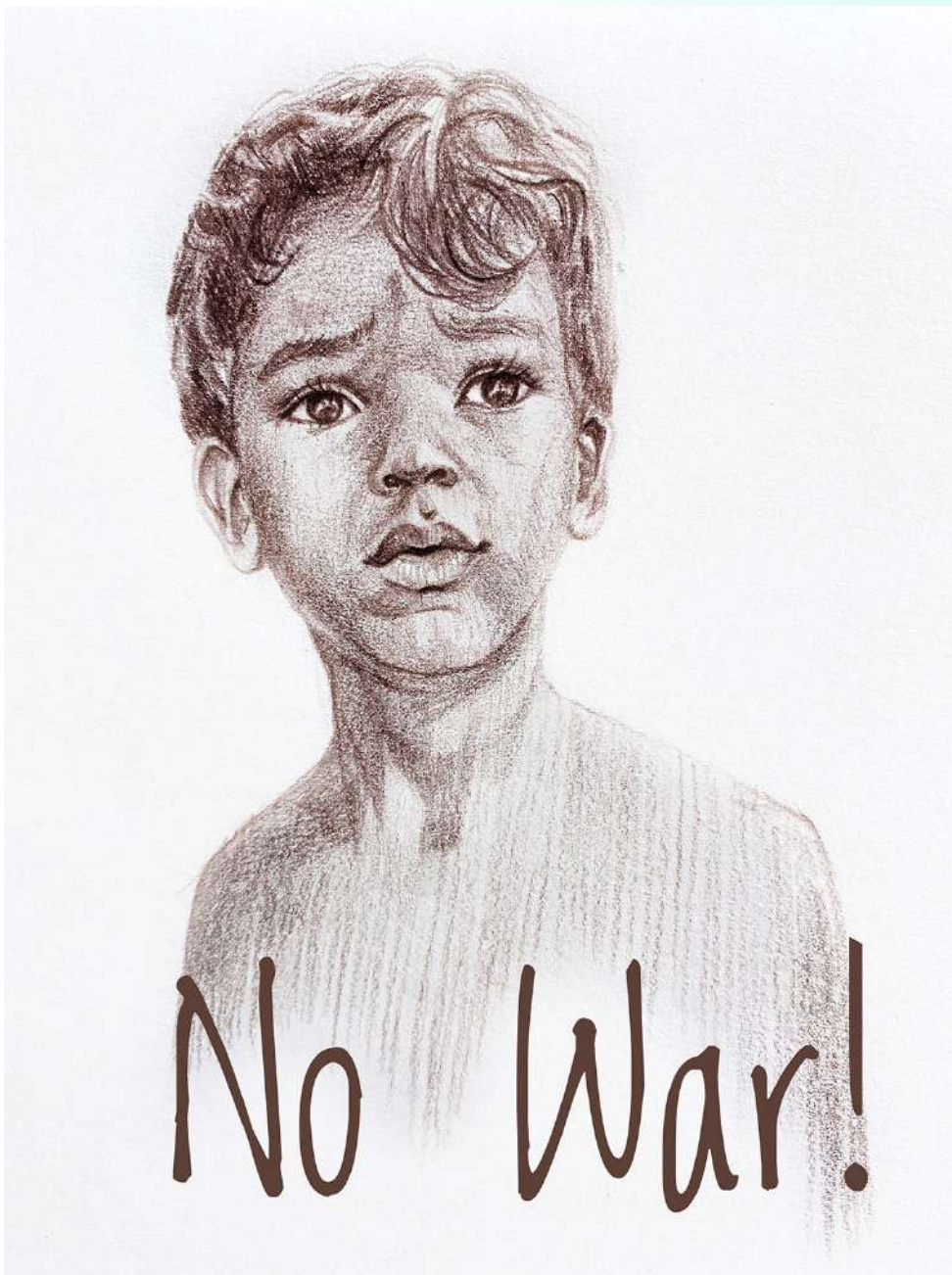
АЛЬОНА БОГАЧЕНКО  
Перехід



# ЄВГЕНІЯ ЄРЕМЕЙЧУК

---

«Діти всіх національностей – діти. І наше майбутнє залежить від майбутнього наших дітей. А Війна позбавляє цього майбутнього. Війна забирає всі твої плани і мрії... Війна дає лише бажання вижити і дочекатися знову мирного життя, щоб розвиватися, щоб рости, щоб знову вдихати радість на повні груди!  
І я вірю, скоро такий час настане для України!»



ЄВГЕНІЯ ЄРЕМЕЙЧУК  
**No war!**

# ЯНА МАКУХ

---

«Peace» була першою картиною, яку я написала після початку війни. Ми живемо в справді жахливий час, не можу уявити нічого страшнішого за війну. Щодня я бачу, як знищують мій дім, мої спогади. З кожним днем я відчуваю все більше ненависті до всіх, хто будь-яким способом до цього причетний, підтримує або просто ігнорує. Незважаючи на всі ці кошмарні речі, які зараз відбуваються, на весь цей біль - нічого не залишається як вірити в те, що це незабаром закінчиться. Незабаром буде МИР. Шкода, що цей мир настане ціною такої кількості людських життів»



ЯНА МАКУХ  
PEACE

# ЯНА СВЯТКІНА

---



ЯНА СВЯТКІНА  
Перший день весни

«Війна паралізувала мене в багатьох сенсах і було дуже важко повернутись до малювання навіть простих речей. Багато всього відбувалось та відчувалось всередині, варте відображення, проте зовсім не було енергії для цього. Тим не менш, через 2-3 тижні після 24 лютого вдалось повернутись до скетчбуку та зробити декілька малюнків.

Для своїх особистих малюнків-рефлексій я уникала малювання безпосередньо війни, руйнувань, болю, хоча несподівано для себе змогла проілюструвати декілька твітів, що стосувались війни. Також під час війни малювання з одного боку цілюще, а з іншого, особисто для мене, виснажливе, я зараз про внутрішню енергію.

Проте я відчуваю необхідність повно проживати кожен день і один з найкращих засобів робити це – малювати. Кожен штрих зараз є більш потужним і так – набуває більшого сенсу тому що, яким важким не був би час зараз, він також дуже унікальний»



# ЯНА СВЯТКІНА

---



ЯНА СВЯТКІНА  
Чекаючи невідомого...

# ОЛЕКСАНДР БОНДАР



ОЛЕКСАНДР БОНДАР  
Сила лідера

«Багато моїх робіт мають свою філософську складову. Те, що сталося зараз на території України, лише поглибило ці роздуми, оголило моє ставлення до історичних подій минулого, сьогодення та майбутнього. Тепер уже на полотні не просто особи, події та композиції, тепер це відображення того, що проходить суспільство загалом, і я, як автор, зокрема, у період страшного, але невідворотного історичного зламу.

Світ змінюється ціною найбільших жертв українських людей, і це не може емоційно не впливати на творчість художника, який вкладає в суть своїх робіт всю гаму почуттів – сум, сумніви, побоювання, гордість та надію»



ОЛЕКСАНДР БОНДАР  
Велич у ретроспективі часу



ОЛЕКСАНДР БОНДАР  
Планета Далі



ОЛЕКСАНДР  
БОНДАР

---



ОЛЕКСАНДР БОНДАР  
Пошук істини



# КАТЕРИНА БОГДАНОВА

---

«Я – одеситка, архітектор за фахом.

На сьогоднішній день – в Одесі. Нікуди не виїхала, бо не можу покинути своє місто, свій дім. Зараз я без роботи, намагаюсь вести щоденні справи – піклуюсь про близьких, пітримую спокій задля можливості діяти при потребі, допомагаю тим, хто потребує допомоги. Для підтримки душевного балансу продовжую малювати. І тим людям, кому я показую свої роботи, на мій погляд, теж трохи покращується настрій: "це тепер намальовано? так спокійно і сонячно, ніби війни нема".

Ці картини написані під час війни.

Це види Одеси: на малюнках мирне місто, але сповнене тривоги, в ньому лунають сирени та вибухи. Усі сповнені змішаних почуттів: страх, злість, болісне чуття несправедливості та нереальності того, що відбувається.

Цього не повинно бути. Ми – люди Землі, діти України, хочемо миру»



КАТЕРИНА БОГДАНОВА  
Охоронний хрест на одеському узбережжі. Світла постать у темному



КАТЕРИНА БОГДАНОВА  
Старовинні дачі Французського бульвару бачили декілька війн

КАТЕРИНА  
БОГДАНОВА

---



КАТЕРИНА БОГДАНОВА  
Вид з вікна у перший день війни. Лютий 2022

# TANBELIA

---



TANBELIA  
Вічна реальність

«Під час повномасштабної війни в Україні я усвідомила що як художник я мушу поширювати цю тему у мистецтві, тепер я розумію її емоцію. Війни відбуваються не десь там по телевізору а в моєму домі, а наш дім – це уся планета. Потрібно показувати людям, які не знають що таке війна, яке це насправді жахіття і ми усі разом повинні повстати проти цього, хто як може. За час війни я усвідомила, що війни будуть тривати вічно, це утопія вважати, що ми живемо у 21 столітті і це все пережитки минулого, нажаль це вічна реальність»



# АЛЬОНА ГРІНЧУК

---

«Зараз, знаходячись далеко від дому, без усіх своїх матеріалів, втративши роботу, ціную все, що маю. Не планую далеко, малюю відразу все, що знаходжу. Багатошарова техніка в ботанічному живописі займає багато часу, тепер кожна хвилина цінна, пристосовуюсь до нової реальності.

Створення картин зараз для мене це арт-терапія, як ковток свіжого повітря після довгої ночі. Наразі маю нестерпне бажання зберігати на папері побачене, проілюструвати навколишню красу, оскільки цинічно знищується не тільки людське життя, а й життя самої природи»



АЛЬОНА ГРІНЧУК  
Півонії



АЛЬОНА ГРІНЧУК  
Тліючий листок Гінко Білоба

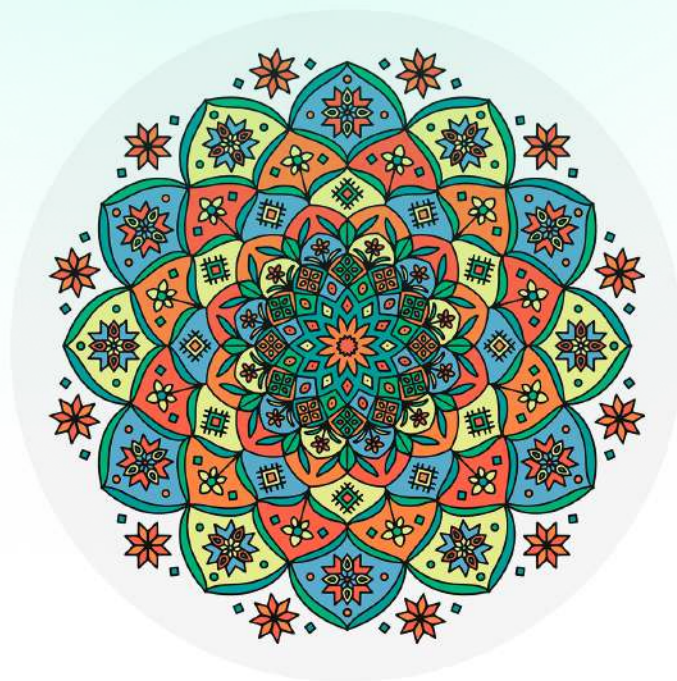
# ОЛЬГА АЛЯКІНА

---

«Раніше я малювала зовсім інші теми, війна та знищення української культури боляче тиснуть на психіку. Думаю, що як художник я можу допомогти збагачуючи нашу культуру новими ілюстраціями на основі традиційних національних орнаментів із вишивки та фольклору



ОЛЬГА АЛЯКІНА  
Цвіт



ОЛЬГА АЛЯКІНА  
Зірка



ОЛЬГА АЛЯКІНА  
Родючість



# ТЕТЯНА КРАВЧЕНКО

---

«Війна дуже вплинула на мою творчість. Я мала вперше приймати участь у виставці, в мене вперше замовили роботу, але плани зруйнувалися, як і частинка мене. Важко малювати, коли в підвалах тижнями сидять люди без їжі і води. Моя хвороба (тремор) тільки прогресує, що додає ще один бар'єр. Але я буду сильною, бо зовсім скоро все налагодиться, адже Україна обов'язково перемаже!»



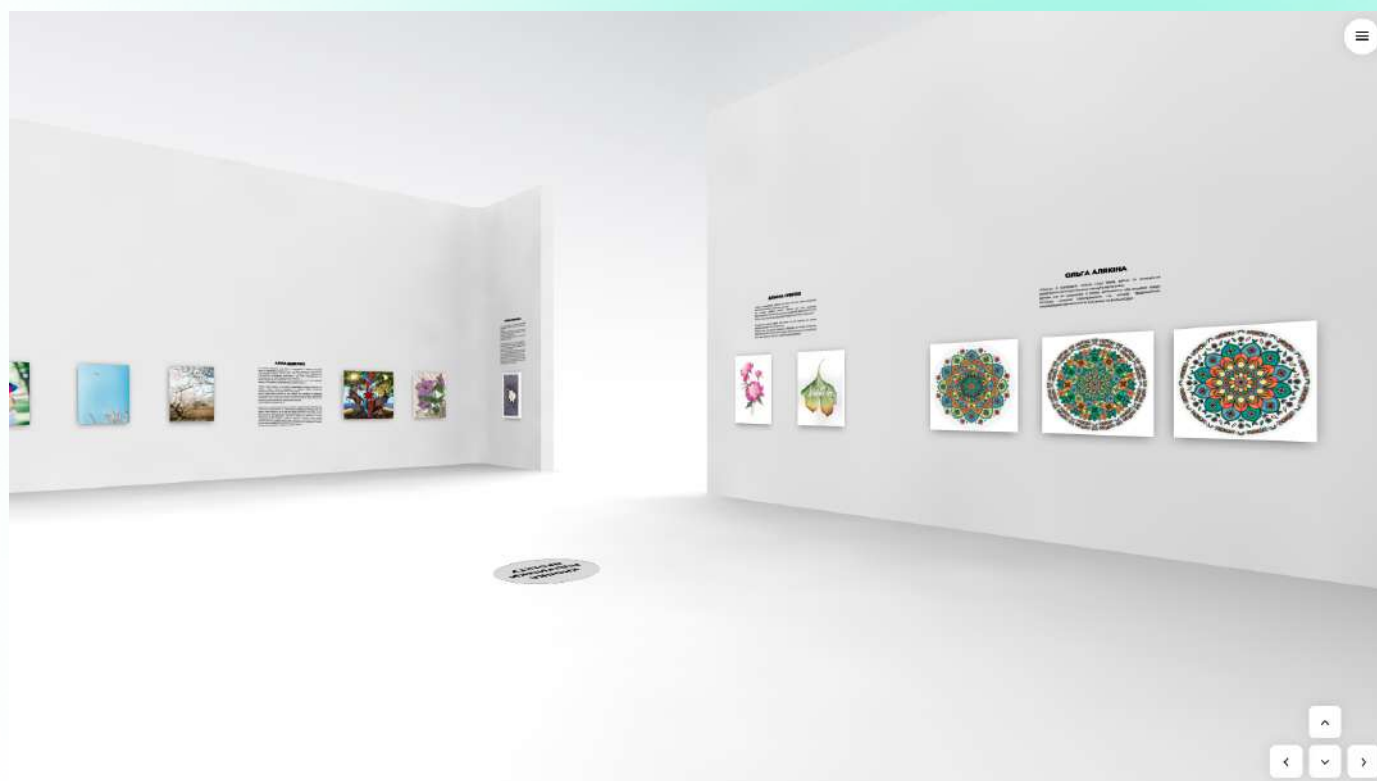
ТЕТЯНА КРАВЧЕНКО  
Троянда



ТЕТЯНА КРАВЧЕНКО  
Королівська троянда



# ВІРТУАЛЬНА ВИСТАВКА МЕТА-СЕНСИ





# НАТАЛІЯ КУПЧИК

---

«Війна, яка прийшла в мою Країну, оголила найтонкіші людські почуття і показала, наскільки ми, українці, сильні духом. Наскільки можемо довіряти один одному та боротися за нашу свободу. Найважливіший день для мене та кожного українця ще попереду. Це буде наш День Перемоги. І наближати його з кожним днем – у цьому мій сенс.

Не дивлячись ні на що я продовжую творити та спілкуватися зі світом за допомогою акварелі. Це моє повітря. Природа надихає, а акварель дає сили, щоб жити день за днем і бути щасливою. Я малюю природу. Природа досконала, вона не має вад»



НАТАЛІЯ КУПЧИК  
Гілка евкалипту



НАТАЛІЯ КУПЧИК  
Протея



НАТАЛІЯ  
КУПЧИК

---



НАТАЛІЯ КУПЧИК  
Какаду



# АЛЬОНА ГРИНЬ

---

«Перші 2 місяці я взагалі не могла думати про малювання. Все втратило зміст. Коли впоралися з першим почуттям розпачу та жаху, почала обмірковувати, навіщо мистецтво сьогодні, як я можу говорити через мистецтво. Зрозуміла, що це моя зброя. Моє поле бою – розповідати про Україну та українців за допомогою картин. Адже через мистецтво я можу привернути увагу, кричати про війну на весь світ.

Від початку війни я, як і кожен український митець, пережила цілу гаму емоцій. Все те, що було створено до війни, набуло абсолютно нових значень. Кожна моя робота нагадує це «раніше». Квіти завжди були частиною мене. Бачити їх красу, тендітність, неповторність і приковувати до них погляди інших – було покликом мого серця. Більше двох місяців я не могла дивитися на квіти. Вони втратили зміст. Зараз вони потрібні мені як ковток повітря. Квіти – це символ життя, символ перемоги. Так само і Україна стала сьогодні символом свободи, хоробрості та краси для всього світу. Бути українцем – це честь і гордість відтепер.

Раніше на запитання «Хто ти?» я відповідала – Художниця. Але одного слова було завжди недостатньо. За майже три місяці війни я зрозуміла, що врешті-решт знайшла те єдине слово, яке може описати мене зараз. Слово, яке може описати мільйон моїх ролей, пояснити мої призначення, визначити мої цінності сьогодні.

Я – Українка.

Досліджувати свою особисту історію та історію України, мистецтво, літературу, культуру; додавати глибину кожній роботі, відображати минуле та сьогодення, свої думки та погляди – те, чим мені хочеться наповнити свої «нові» роботи. Війна повністю змістила акценти, змінила зміст та сенси мого мистецтва. Вперше за все життя, мені захотілося розкрити нашу українську сутність та ідентифікацію.

Хочеться, щоб у моїх роботах відображалася саме моя історія, незважаючи на те, де я проживаю і як багато новітнього (та всесвітнього) просочується з часом всередину. Це моя особиста нова історія – вільна і квітуча. Як і моя Україна, перемога якої наразі – лише питання часу»

АЛЬОНА  
ГРИНЬ

---



АЛЬОНА ГРИНЬ  
Закрила очі



АЛЬОНА ГРИНЬ  
Квітка-Душа



АЛЬОНА ГРИНЬ  
Знищення



# ЄВГЕНІЯ ЛАКОСНИК

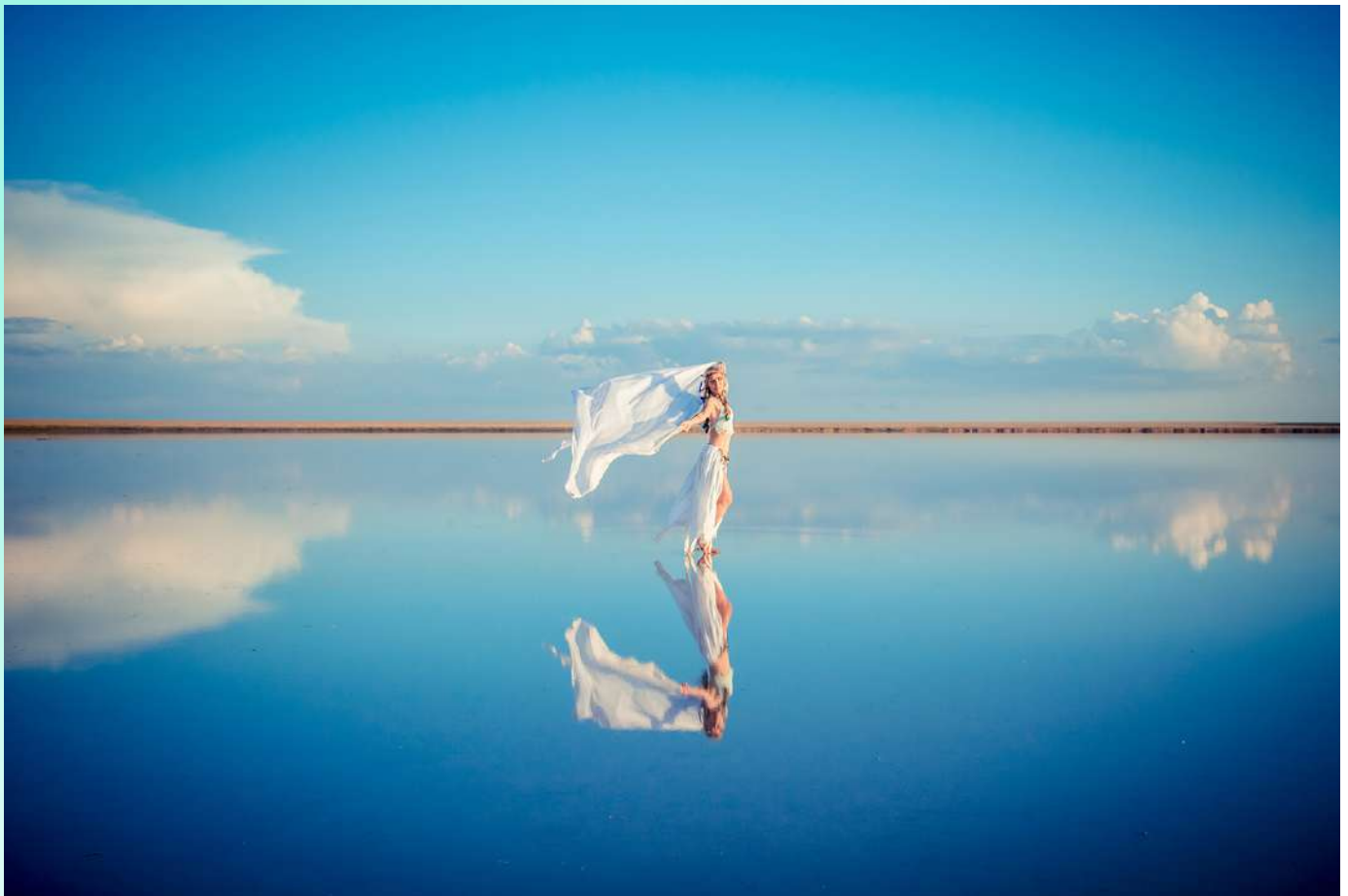
---

«Війна для мене почалася у 2014 році, коли був окупований Крим, і продовжувалася всі ці роки, схожа на пожежу у старому торфовищі: її наче й не видно, але вона жевріє й димить. Та ось в кінці лютого вогонь раптово здійнявся до небес і охопив цілий ліс – весь світ навколо мене.

Батьки мого чоловіка на окупованій території з перших годин 24го лютого, мої власні дивом встигли виїхати з-під Макарова якраз тоді, коли туди заходили російські війська. Я від перших днів продовжую працювати, волонтерити й допомагати, чим можу, виїхавши з рідного міста, мріючи, коли зможу повернутися. І кожен день розумію, що багато сенсів геть змінилося для мене.

Важко робити те, що любиш і вмієш – малювати, фотографувати, просто радіти – коли знаєш, що відбувається. Важко не відчувати, не помічати нових контекстів, підтекстів та читань у тому, що було раніше. Дуже важко, як раніше, дивитися на світ довкола – неначе ти позичила цю можливість у тих, чий час і життя вже не повернеш.

Важко... ні, неможливо жити так, як до того. Світ змінився, і я змінилася. Не можу сказати, якого саме характеру ці зміни, але щось нове – суворіше, міцніше, але й більше наповнене майбуттям – визріває всередині. І я чекаю на його народження. Як і нашої перемоги»



ЄВГЕНІЯ ЛАКОСНИК  
Віддзеркалення миру

ЄВГЕНІЯ  
ЛАКОСНИК

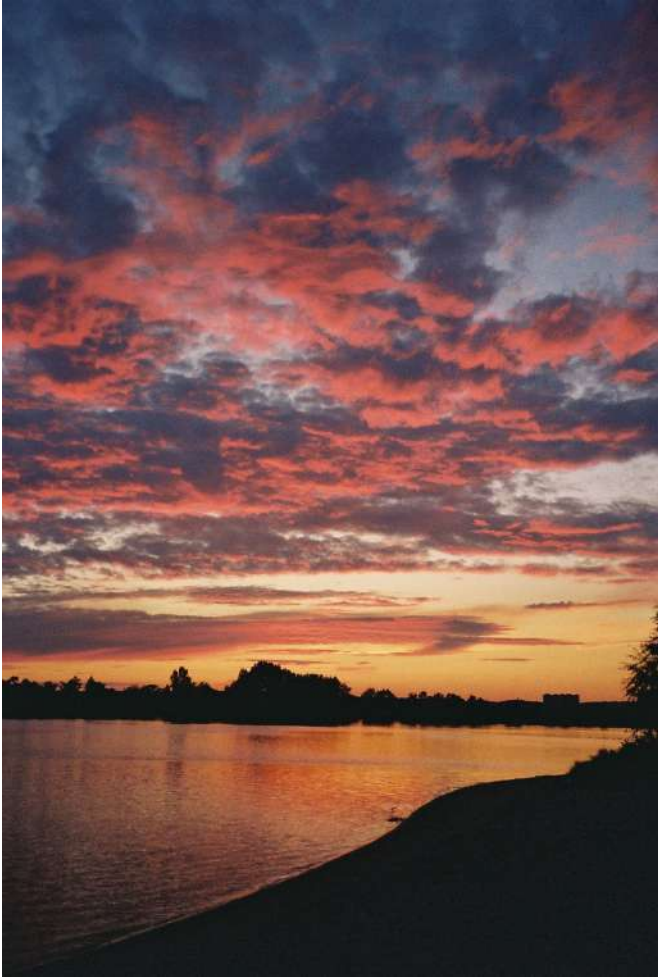
---



ЄВГЕНІЯ ЛАКОСНИК  
Ой чий то кінь стоїть

# ПОЛІНА ШТЕРН

---



ПОЛІНА ШТЕРН  
Дача

«Війна вплинула на мене особисто величезним завмиранням. Обірвались плани на майбутнє, тож можна втілити запасні ідеї, які відкладались на "інше життя". Садити квіти, спробувати пожити у високогірному селі, зібрати під одним дахом друзів, спробувати пожити знову із батьками і знову втекти. Фотографії нині опора на те, що все колись було добре. Так як я сильно якорююсь на знімки, які роблю, то ж моя підбірка про те, як було і що тепер. Я ще не уявляю наскільки в мене багато внутрішніх опор, яким є мистецтво в мені, і розкриваючи його для інших, можливо, мені вдасться подивитись на це зі сторони»



ПОЛІНА ШТЕРН  
Друзі



ПОЛІНА ШТЕРН  
Горизонт планування





# КСЕНІЯ СЕЛЯНКО

---

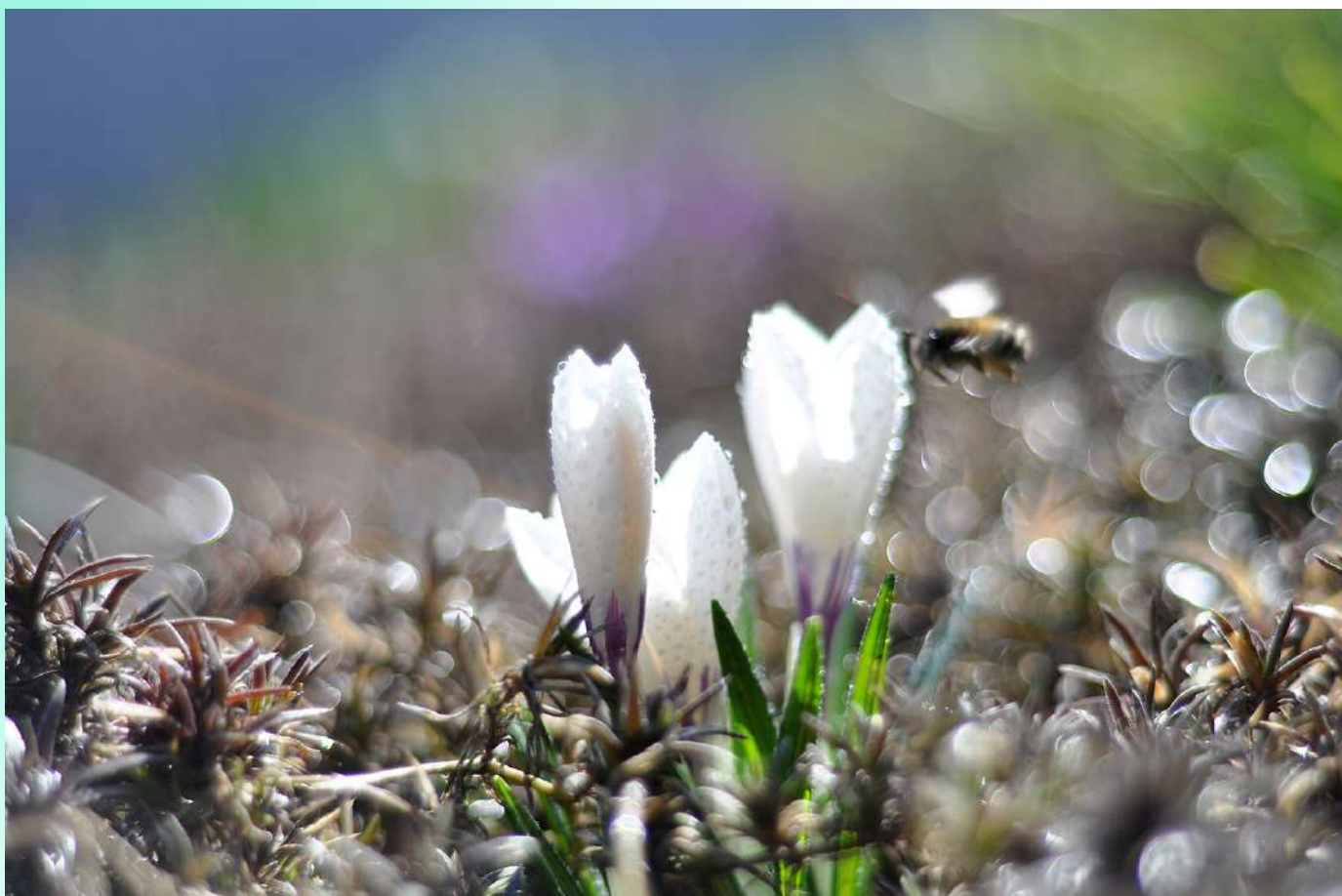
«До початку війни я була художником-акварелістом. Чому була... покинувши рідну домівку в Києві, склалися такі умови, що ні фізично, ні емоційно я не мала змоги розкласти фарби, взяти пензля і зануритися знов у творчість.

Однак від першого дня війни, довкола мене був світ природи, це і рятувало.

Фокусує увагу на маленьких деталях природної краси, на тому, як прокидається від зими земля, як сонце плутається в тендітних пелюстках квітки, як мерехтять краплини вранішньої роси, я знову починала відчувати світло цього життя.

Так виникла серія фотографій світу довкола мене - світу, сповненого життя.

Я не хочу говорити своєю творчістю про війну, з якою довелося зіткнутися - я хочу оспівувати світло і красу, до чого прагнула завжди і в своїх акварелях. А техніка макро-фотографії допомагає мені не стільки документувати реальність, скільки передавати настрій, створюючи напівабстрактні відбитки мого відчуття реальності»



КСЕНІЯ СЕЛЯНКО  
**Світло життя**



КСЕНІЯ СЕЛЯНКО  
Світло життя



КСЕНІЯ СЕЛЯНКО  
Світло життя



# DELNARA EL

---

«Моє життя змінилося ще у 2014 році. До всіх подій я мріяла про свою арт-резиденцію у Криму і переїхала вже туди жити, хоча до того все життя прожила в Києві.

Але після 2014 я більше ніколи не була в Криму.

Я відправилася здійснювати іншу свою велику мрію – подорожувати світом і малювати. Всі ці 8 років я провела у безперервній мандрівці, пожила у різних країнах світу, досліджуючи їх культуру та різноманіття.

В 2020 через пандемію я зупинилась в Туреччині. Тут я і була коли розпочалась війна.

Мої батьки весь цей час залишаються в Києві і мені не вдалося їх вмовити виїхати. Саме жахливе для мене було читати новини і не мати змоги нічого вдіяти. Бути на відстані дуже важко.

Звичайно, весь цей час я допомагаю тим, кому потрібна поміч. Також знайшла виробництво турнікетів (для зупинки кровотечі), постійно купляю та відправляю їх на передову. Але постійно здається, що роблю замало.

Малювати в перший час в мене не виходило зовсім. Все втратило зміст. Але розпочата ще до війни картина змусила мене повернутися до неї.

Я працювала над ідеєю дуже довго, вклала багато змісту, та ще більше змістів в ній з'явилося зараз. Всі ті речі, які я відчувала за останні роки стали актуальними для дуже багатьох українців. Наприклад, раніше мені було соромно жалітися на життя з одним рюкзаком (бо подорож часто сприймається як відпустка, відпочинок), а тепер це наратив. Звичайно, ні в якому разі не можна порівнювати бігство від війни та свідомий вибір. Але, здається, тепер в мене більше рішучості розказувати про свій досвід та почуття. Робити більш глибокі роботи, досліджувати мистецтво та його історію.

Коли, як не зараз. Війна змінює пріоритети і хоч я жодного дня не була там, під сиренами та обстрілами, моє серце в Україні.

Я вірю, що Україна переможе, відродиться та розквітне»



DELNARA EL  
Суvenir першовідкривача

# ВІКТОРІЯ ЧЕРНЯХІВСЬКА

---



ВІКТОРІЯ ЧЕРНЯХІВСЬКА  
**Втеча**

«Щиро кажучи, я не відчуваю в собі змін. Змінилося фактично те, що через втечу з дому я захопила з собою лише базові інструменти: ноутбук, графічний планшет, ну ще пенал кольорових олівців. Вже немає всієї домашньої шафи звичних матеріалів разом із фарбами і тканинами. Скуповувати нові не хочеться, бо зрозуміло, що і нинішнє моє місце проживання – тимчасове, і доведеться тягти всі свої речі з собою.

Добре, що я роблю цифрові колажі, які не займають місця.

Перші тижні в очікуванні вторгнення і після нього було відчуття гострішого помічання краси навколо. Коли думаєш, може, востаннє все це бачиш, то кожен відблиск сонця в калюжі здається особливо прекрасним.

Але це прощальне відчуття повсюдної краси потім минуло.

Також перші тижні після вторгнення я намагалася робити більш публіцистичні роботи, постери, щоб допомагати на інформаційному фронті. Але зрозуміла, що публіцистичність – це не те, що я відчуваю своїм. А відчуваю своїми – розмиті атмосферні роботи, лише асоціації, відчуття, а не прямі меседжі. Ось в цих колажах я можу використовувати клаптики реальності, яку зустрічаю»

# ВІКТОРІЯ МАЛА

---

«Треба написати, як війна вплинула на мою творчість... але я не знаю, що писати... бо творчість для мене це свобода, гармонія, почуття радості... це Життя.

А війна... жахлива війна навпаки. Це зло і про смерть... Але вона сама, мабуть того не очікуючи, посилила мою жагу займатися творчістю. Вона підкреслила наскільки важливо жити і вільно дихати в сьогодні. Бо завтра може і не бути.

Своєю творчістю я хочу обійняти кожну людину і подарувати душевне тепло та радість.»



ВІКТОРІЯ МАЛА  
**Світло у ночі**



ВІКТОРІЯ МАЛА  
**Мовчазний момент спокою**

# ВІРТУАЛЬНА ВИСТАВКА МЕТА-СЕНСИ



«Ще зі шкільних років, мені запам'ятався один латинський вислів: "Коли говорять гармати – музи мовчать".

Хто б міг подумати, що в мене буде нагода перевірити цю тезу...

23го лютого я була за кордоном, як турист, а 24го стала біженцем.

З перших днів мені хотілося кричати про війну на весь світ, всіма доступними методами. В тому числі, я малювала картини, створювала колажі... Але, все це відбувалось, на жаль, тільки в моїй уяві... Під рукою, на той час у мене не було ані мого фотоапарата, ані комп'ютера, ані фарб.

А, коли я вже змогла перевезти з Києва свою техніку, та купити фарби і полотна – то, напевно, десь всередині у мене просто закінчився той адреналін, що допомагав мені діяти в перші тижні війни.

Я впала в апатію, і часом здавалось, що назавжди втратила здатність бачити прекрасне, та сприймати світ навколо, як і раніше через творчу призму.

Мене врятувало одне звичайне повідомлення від моїх постійних клієнтів.

Мене запитали: чи випадково, не збереглись у мене зйомки, які я робила для них, тому що, скоріш за все, там де був їх дім – зараз нічого вже немає...

А потім ще одне повідомлення такого плану. А потім, багато повідомлень, про те, що люди евакуюючись забирали з собою флешки та фотокниги з сімейними фотосесіями, які я колись створювала для них, як одні з найцінніших своїх речей. Тоді, наступного ранку я прокинулась, і дозволила собі жити життя. І значить творити.

Тепер, я точно відчуваю, що кожен просто зобов'язаний виконувати свою місію в цьому світі. І моя місія – створювати, показувати життя через призму прекрасного, та зберігати моменти»





ЯНА ШАЦ  
Над містом вільних людей



ЯНА ШАЦ  
Весна, в якій ще літали літаки



ЯНА ШАЦ  
Дитинство, що ще не знало слово  
війна



ЯНА ШАЦ  
І після війни буде весна



# АЛЛА ДІДЕНКО

«З самого першого дня війни я залишаюсь в Харкові. Кожний день я намагаюсь усвідомити те, що бачу навкруги: зруйноване, спаплюжене місто, яке я знаю від самого його народження маленькою козацькою фортецею і до його становлення, як красивішого та сучаснішого міста України. Дуже важко було сприйняти таку реальність, що таке можливо зараз, у 21 сторіччі у самісінькому центрі Європи....

Перші тижні війни я не могла намалювати жодної рисочки, я сідала перед пустим аркушем та слухала гуркіт пострілів. Порятунком від цієї порожнечі стали квіти. Весна бурхливо вступає в свої права. На клумбах, на деревах розкривають тендітні пелюстки самі різноманітні квіти. Цей вихор кольорів, наче живильна хвиля зцілює скалічені душі, бодай на хвилину дає можливість торкнутися спокою. Тому зараз, я малюю квіти.



АЛЛА ДІДЕНКО  
Дерево Життя

Багато хто з митців від самого початку створює дуже зворушливі, лякаючі, підтримуючі та надихаючі витвори на воєнні теми. Я довго себе корила за те, що не можу викласти на папір те, що бачу та чую, знаходячись під обстрілами в місті. У мене просто не вистачає на це душевних сил, бо ж треба ще зберігати спокій, підбадьорювати рідних, робити буденні справи, коли хочеш просто сісти та чекати, коли ж весь цей жах скінчиться. Отже квіти стали моїм особистим місточком до зберігання здорового глузду та можливості діяти, існувати в умовах війни»



АЛЛА ДІДЕНКО  
Лілеї

# ТЕТЯНА КОВАЛЬОВА

---



ТЕТЯНА КОВАЛЬОВА  
Чарівна орхідея

«Ми всі настільки заклопотані, що зовсім розучились помічати красу навколо нас. А вона дійсно важлива. У світі занадто багато негативу.

Війна навіть загострила це відчуття – мені здається, що травичка, яка проросла на випаленій ворожими снарядами землі, була найзеленішою та найгарнішою у світі.

А ще прийшло розуміння того, що треба жити й творити саме зараз, не потім колись, а зараз.

Мені знадобилось два місяці на те, щоб це усвідомити – з початком війни я перестала малювати, вважала, що зараз не до цього, під звуки повітряних тривог не помалюєш, що буду малювати після закінчення війни.

Але одного ранку я прокинулась і подумала, що ніхто насправді не знає, що нас чекає завтра, тому, якщо є можливість малювати сьогодні – малюй, не чекай, завтра може наступити не для всіх.

Ця думка дала мені поштовх і бажання використовувати кожен момент, навіть, якщо є всього декілька хвилин. Тої кількості референсів квітів, які я встигла зробити за останні два тижні мені вистачить на декілька життів і це надихає!!!»

# ВІРТУАЛЬНА ВИСТАВКА МЕТА-СЕНСИ

---

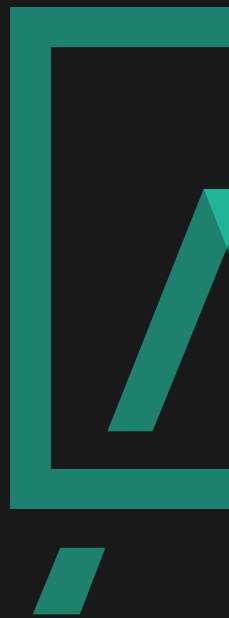
## КУРАТОР:

Delnara EL

## ХУДОЖНИКИ:

Тетяна Біновська  
Олена Ємельянова  
Тетяна Копитова  
Юлія Калінцева  
Альона Грінчук  
Анастасія Клименко  
Маріанна Маслова  
Катрін Савич  
Катерина Богданова  
Антоніна Семенова  
Яна Макух  
Олена колєсник  
Тетяна Борис  
Ірина Локтіонова  
Аліна Пономаренко  
Олександр Бондар  
Каріна Данильчук  
Катерина Кондратьєва  
Тетяна Глядченко  
Поліна Штерн  
Олеся Третьякевич  
Ксенія Селянко  
Євгенія Лакосник  
Валентина Мороз  
Надія Гайдай

Яна Шац  
Альона Гринь  
Алла Діденко  
Тетяна Ковальова  
Костянтин Вчєрашній  
Євгенія Єремєйчук  
Ольга Алякіна  
Tanbelia  
Ольга Лісовська  
Альона Богаченко  
Яна Святкіна  
Анастасія Кривенко  
Вікторія Мала  
Ніна Захарова  
Наталія Купчик  
Вікторія Куш  
Яна Стефанишин  
Вікторія Черняхівська  
Тетяна Рак  
Тетяна Черевань  
Оксана Музика  
Тетяна Кравченко  
Інна Ніколаєва  
Delnara EL



# MET SENSES

Virtual gallery of Ukrainian contemporary art

 [meta-senses.gallery](https://meta-senses.gallery)

